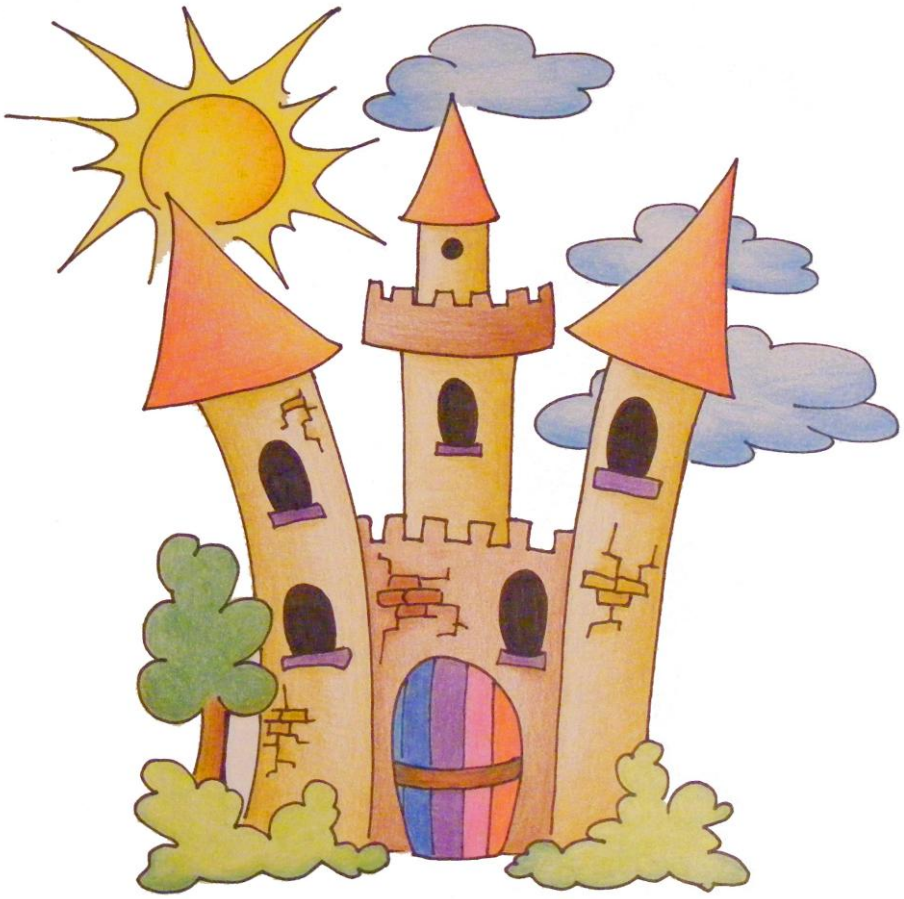

ZÁMOLYI MESEVÁR ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Zámoly, 2025.

<u>Készítette:</u> a Zámolyi Mesevár Óvoda nevelőtestülete

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés

I.1. Bevezető gondolatok....4
I.2. Az intézményünk jellemző adatai....5
I.3. Törvényi háttér az óvodai nevelés megvalósításához....7
I.4. Óvodai nevelésünk alapelvei és céljai....7
I.5. Küldetésnyilatkozatunk....9
I.6. Hitvallásunk....9
I.7. Minőségpolitikánk....9

II. Gyermekkép, óvodakép....10

II.1. Gyermekképünk....10
II.2. Óvodaképünk....10

III. Az óvodai nevelés feladatai....11

III.1. Az óvodai nevelés általános feladatai....11
III.2. Óvodai nevelésünk alapvető feladatai....12
III.2.1. Egészséges életmód alakítása....12
III.2.2. Az érzelmi, erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása....14
III.2.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....16
III.3. Óvodánk sajátos feladatai....17
III.3.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása....17
III.3.2. Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések....19
III.3.3. Nemzetiségi gyermekek nevelése....20
III.3.4. Az intézményünk speciális szolgáltatásai....21

IV. Óvodai nevelésünk rendszerábrája....23

V. Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai....24

V.1. Játék....24
V.2. Verselés, mesélés....26
V.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc....27
V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka....29
V.5. Mozgás....30
V.6. A külső világ tevékeny megismerése....32
V.7. Munka jellegű tevékenységek....34
V.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás....35

VI. Az óvodai élet megszervezésének elvei..... 38
VI.1. Az óvoda személyi feltételei..... 38
VI.2. Az óvoda tárgyi feltételei..... 39
VI.3. Az óvodai élet megszervezése..... 39
VI.3.1. Csoportszervezés..... 40
VI.3.2. Heti- és napirendünk..... 40
VI.4. A fejlődés nyomon követése..... 42
VI.5. A pedagógia program megvalósítását segítő alapszolgáltatások..... 43
VI.6. Az óvoda kapcsolatrendszere..... 43
VI.6.1. Óvoda-család..... 43
VI.6.2. Óvoda-iskola..... 43
VI.6.3. Óvoda egyéb kapcsolatai..... 44
VI.7. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei..... 45
VI.8. Az ellenőrzés, értékelés rendszere..... 48
VI.8.1. Az óvodairányítási, szervezeti felépítése..... 48
VI.8.2. Az óvoda szakmai dokumentumainak kapcsolata és egymásra épülése..... 48
VI.8.3. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése..... 49
VI.8.4. Az óvodai csoportok és gyermekek fejlődésének ellenőrzése, értékelése 50
VII. Gyermekvédelmi feladatok..... 51
VIII. A pedagógiai program ellenőrzése, értékelése..... 54
Mellékletek..... 55
1. sz. melléklet – Felhasznált irodalom..... 55
2. sz. melléklet – Érvényességi rendelkezés..... 56
3. sz. melléklet – Legitimációs záradék..... 57
4. sz. melléklet – A legitimációs eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok..... 58
5. sz. melléklet – Intézményvezetői jóváhagyás dokumentuma..... 59

I. BEVEZETÉS

I.1. Bevezető gondolatok

„A gyermekek fejlődése szempontjából
döntő fontosságú, hogy érezze,
nem csak szeretik,
de olyannak szeretik amilyen.”

– Hermann Alice

Köszöntöm mindazokat, akik e programot a kezükbe veszik, hogy megismerkedjenek a Zámolyi Mesevár Óvodában dolgozó óvodapedagógusok nevelési módszereivel.
Falunkban 1954 óta működik óvoda, és 1998 óta dolgozunk óvodai programunkkal, melyet időről időre felülvizsgálunk, hogy minél inkább megfeleljünk a változó világ, a köznevelés által támasztott követelményeknek, valamint partnereink igényeinek.
Melegszívű, gyermekszerető felnőttekkel igazi otthont ad óvodánk a kisgyermekek neveléséhez. Otthont, a gyermekek második otthonát, ahol mindennapjaik nagy részét töltik, ahol megismerik közvetlen természeti, társadalmi környezetüket, a világ csodáit, megtanulják az alapvető viselkedési normákat, elsajátítják a csoport szokás- és szabályrendszerét. Nem kívánom ezen fejezetben kifejteni, mi mindent ismer meg a gyermek az óvodában eltöltött idő alatt, hiszen pedagógiai programunk részletesen kifejti azt.

Mottónk:

„Itt minden érted van, érezd jól magad!”

– ennek szellemében kívánjuk tudatos pedagógiai munkánkat végezni, hogy a gyermekek valóban, igazán jól érezzék magukat az óvodában töltött idő alatt, minden egyes nap élmény legyen számukra, melyre később is örömmel, szeretettel gondolnak.

Kató Erzsébet Katalin
igazgató

I.2. Intézményünk jellemző adatai

Az óvoda neve: **Zámolyi Mesevár Óvoda**

Az Óvoda fenntartója: Zámoly Község Önkormányzata
8081 Zámoly, Kossuth u. 43.

Az óvoda székhelye: Zámolyi Mesevár Óvoda
8081 Zámoly, Széchenyi u. 10.
Telefon: 06-22-452-506; 06-22- 200-278
+ 36 30 417 1602

OM azonosító: 029971

E-mail cím: zamolyiovoda@gmail.com

Fenntartója: Zámoly Község Önkormányzata
8081. Zámoly, Kossuth u. 43.

Az óvoda befogadó képessége: 125 fő

Az óvoda csoportjainak száma: 4 vegyes életkorú gyermekcsoport

Alapító Okirat száma: Z/487-6/2023

Intézmény típusa: óvoda

Óvodai nevelésünk nyelve: magyar

Az intézmény képviselői: igazgató, igazgatóhelyettes

Helyi pedagógiai programunk módszere:

„Óvodai nevelés játékkal, mesével” adaptációja

Az engedélyező szerv neve: Zámoly Község Önkormányzata

Községünk, óvodánk bemutatása

Zámoly Székesfehérvártól 15 km-re, a Vértes hegység déli előterében, a Velencei hegység közelségében fekvő, többutcás, szalagtelkes település. E település és környéke a hegyvidék és a síkság találkozásánál sokrétű természeti adottságaival, változatos domborzatával, kedvező lehetőségeket kínál az itt letelepülőknek, illetve az ide látogatóknak egyaránt.
A helyi „Magtárban” lévő néprajzi- és II. világháborús gyűjtemény idézi fel a múltat a látogatók számára.

Zámoly település környezeti gazdagsága mellett, méltán büszke irodalmi, szellemi hagyatékára is. Községünkben született két jeles személyiség, Kossuth díjas költő, Csanádi Imre és Csoóri Sándor, valamint történelmi múltunkat kutató és tanító Dr. Lukács László egyetemi tanár, néprajzkutató.

Óvodánk 1954-óta működik, 1988-óta új óvodaépületben. 2017. szeptember 1-je óta 104 férőhelyes, négy gyermekcsoportos intézmény. Önálló, jól felszerelt főzőkonyhával rendelkezik és tálalókonyhát is üzemeltetünk, ahol az iskolai étkeztetést is biztosítjuk. Főzőkonyhánkban nem csupán az óvodás korosztálynak, hanem az iskolásoknak és a szociális étkezőknek is biztosítjuk az étkezést. Az épülethez tartozó tornaszobát a megnövekedett gyermeklétszámok miatt csoportszobává alakítottuk át, kielégítve ezzel a helyi igényeket.
Óvodánk épületét hatalmas óvoda udvar veszi körül, ahol sok fa, cserje, füves dombos-és sík terület, térköves udvarrész, homokozók, udvari fa és fém játékok, babaházak adnak lehetőséget a gyermekek mozgásigényének kielégítésére.
1998 óta óvodánk saját pedagógiai programmal rendelkezik, óvodapedagógusaink ezen program alapján végzik nevelő – fejlesztő munkájukat. A gyermekek, szülők igényeinek megfelelően, valamint az óvodapedagógusok szakmai felkészültsége alapján, közös munkánk eredményeképpen alakítottuk ki programunkat, amelynek alapja az „Óvodai nevelés játékkal, mesével”, továbbá az Óvodai nevelés országos alapprogramja.
Választásunk alapja az volt, hogy olyan játszó óvodát szeretnénk, ahol a játék úgy áll a középpontban, hogy hozzá kötődik minden egyéb gyermeki megnyilvánulás, tevékenység. Nyitottak vagyunk a partneri elvárások iránt, de csak szakmaiságunk és a gyermekek mindenek felett álló érdekét szolgáló szempontok megtartása mellett.

I.3. Törvényi háttér az óvodai nevelés megvalósításához

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelési törvény módosításáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- 77/2025.(IV.15.) Korm. rendelet

I.4. Óvodai nevelésünk alapelvei és céljai

I.4. 1. <u>Alapelveink</u>:

- A gyermek nevelése elsősorban a ***család joga és kötelessége***, az óvodai nevelés a ***családi nevelés kiegészítője, segítője, figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait.***
- Óvodai nevelésünk minden esetben ***gyermekközpontú, személyközpontú, befogadó***.
- A ***gyermeki*** személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, ***bizalom*** övezze.
- A ***gyermeket megilleti jogainak érvényre juttatása***, ***gondoskodás,*** emberi méltóságának tiszteletben tartása, megbecsülése, ***minden helyzetben érdekeinek figyelembevétele, védelme***.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a ***gyermeki személyiség*** kibontakoztatására törekszik, biztosítva, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának.
- A nevelés segítse a gyermek ***egyéni készségeinek*** és képességeinek kibontakozását, ***kompetenciáinak fejlesztését.***
- Minden gyermeket saját képességeihez, ***személyiségéhez,*** szükségleteihez mérten fejlesztünk, törekedve arra, hogy önmagához képest fejlődjön.
- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel törekszünk az ***esélyegyenlőség biztosításra.***
- Szükség esetén ismereteinkhez, feltételeinkhez mérten biztosítjuk a ***multikulturális nevelés*** során az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az integráció lehetőségét.
- Törekszünk a ***környezettudatos magatartás*** kialakítására továbbá, hogy megfelelő tárgyi környezetben, ***modellértékű személyi feltételek*** biztosításával, a ***gyermeki***

szükségletek kielégítése, a nyugodt, derűs, családias, biztonságot nyújtó óvodai légkör megteremtése, amelyben a gyermeki játék elsődlegességét hangsúlyozzuk.

- Nevelőmunkánkat tudatosan, de nem mereven tervezzük, rugalmasan követjük a ***szabad játék*** logikáját. Játéktevékenységen keresztül gondoskodunk az életkornak megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről.
- Felelős pedagógusként valljuk, hogy óvodásaink egészséges fejlődése azt kívánja, hogy ***az óvoda az óvodás gyermekekért legyen, a boldog gyermekkor színterévé váljon.***
    - A már kialakult pedagógiai értékeket igyekezünk megőrizni.
    - Nevelőmunkánkban biztosítjuk az ***innovatív pedagógiai*** törekvések érvényesülését a gyermek érdekeinek és a helyi sajátosságoknak a figyelembevételével.

I.4.2. Óvodánk nevelési célja:

Alapvető célunk

"Embernevelés a kisgyermekkor pszichofizikai lehetőségei között."

Sajátos céljaink:

- A családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú, ***személyközpontú*** óvodai élet megteremtése.
- Elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését a gyermeki személyiség kibontakoztatását az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a ***különleges gondozást igénylő gyermekek ellátásával együtt. / BTM, SNI /***
- A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges ***testi, lelki, értelmi és szociális érettség*** kialakítása.
- A különböző szociális háttérrel rendelkező, ***nemzetiségi gyermekek*** sokoldalú harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, különös tekintettel az eltérő fejlődési ütemre, és nemzeti kultúrára.
- A ***kiemelt figyelmet igénylő*** gyermekek egyéni fejlesztése (a hátrányos helyzetű /H.H/, a halmozottan hátrányos /HHH/, tehetséges).
- Nevelési folyamatunkban érjük el, hogy a gyermek ***„megismerje”, „megértse”, „elfogadja” önmagát.***
- ***Óvodai nevelésünk legyen óvó, védő, értékteremtő és értékátadó, értékőrző.***
- A 3-7 éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző élményekre épülő inger gazdag, ***biztonságos környezet megteremtése.***
- ***A környezet megóvására irányuló szokások kialakítása.*** A gyermekek ***környezettudatos*** szemléletének és magatartásának megalapozása.
- A gyermek testi és lelki szükségleteinek, valamint ***mozgásigényének*** kielégítése.
- Az ***egészséges életmód, a testápolás***, az étkeztetés, az öltözködés, a ***betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés*** szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.
- A ***gyermek testi és lelki egészségének védelme***, megőrzése, szervezetük edzése.
- Az egyéni képességek, szükségletek figyelembevételével, esélyegyenlőség megteremtésével, a gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával, a gyermeki ***kompetenciák fejlesztésével***, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő

képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése, a ***játékon és a mesén keresztül.***

- A gyermek számára természetes közeggé váljon a közösség, benne kölcsönösen segítsék egymást.
- Óvodai nevelésünk lehetővé teszi a gyermek adott fejlettségi szintjéhez alkalmazkodó ***iskolakezdést,*** valamint a ***rugalmas beiskolázást*** a szülő igényének megfelelően a gyermek életkorához kötötten, a törvény adta lehetőség kihasználásával.

I.5. Küldetésnyilatkozatunk

Az óvodás gyermekek harmonikus fejlődését, biztonságos, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, amelyben a gyermekek jól érzik magukat, egyéni kompetenciáik önmagukhoz képest megfelelően fejlődnek egy nyitott, érzelem gazdag, kreatív, toleráns alkalmazotti közösség segítségével.

I.6. Hitvallásunk

„ITT MINDEN ÉRTED VAN, ÉREZD JÓL MAGAD!"

I.7. Minőségpolitikánk

- Célunk, hogy szakmailag magasan képzett nevelőtestületünk ***a családi nevelésre alapozva,*** azt ***kiegészítve*** partnerei segítségével és elvárásaiknak megfelelve ***gyermekközpontú óvodai életet*** teremtsen meg.
- (2,5) 3 – 6 (7) éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, ***tevékenységre ösztönző***, ***élményekben gazdag***, kiegyensúlyozott, biztonságos környezetet biztosítson.
- A községünkben élő különböző szociális háttérrel rendelkező gyermekek ***sokoldalú, harmonikus fejlődésének***, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, különös tekintettel az elérő fejlődési ütemre.
- Napjaink kihívásaira csupán magas szintű szakmai felkészültséggel rendelkező, folyamatos ön-, és továbbképzést vállaló pedagógusok tudnak megfelelni. Akik ***hivatásukban elkötelezettek***, gyermekközpontú nevelési elveiket a családdal együtt működve valósítják meg.
- Akik a gyermekcsoportban ***biztonságos, nyugodt légkört*** teremtve, az egyéni bánásmód elvét alkalmazva nevelik a gyerekeket.
- Mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy ***nevelő-fejlesztő tevékenységünk*** során az elvárható legmagasabb szakmai színvonalat nyújtsuk.
- Intézményünk vezetősége elkötelezett a ***folyamatos minőségfejlesztés*** iránt, ösztönzi a kreativitást, az újszerű problémalátást – problémamegoldást, valamint az új gondolatokra való nyitottság képességének kialakítását.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

II.1. Gyermekképünk:

A gyermek EMBER, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Emberhez méltó jogok és a gyermeki léthez méltó körülmények, a gyermeki személyiség védelme, szeretete, tisztelete és megbecsülése illeti meg.

- A gyermek **fejlődő személyiség**, fejlődését ***genetikai adottságok***, az ***érés*** sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott ***környezeti hatások*** együttesen határozzák meg.
- Joga van a sajátos, életkoronként és egyénenként változó ***testi és lelki szükségleteinek kielégítéséhez.***
- ***Különleges védelem*** illeti meg, érdekei megelőznek minden más érdeket.
- Alapvető követelménynek tartjuk, hogy olyan ***egészséges, biztonságos környezetet*** teremtsünk a belépő gyermekek számára, amelyben jól érzi magát, gyermeki személyisége kibontakozhat. Biztosítja minden gyermek számára, hogy egyformán ***magas színvonalú*** és ***szeretetteljes nevelés***ben részesüljön., meglévő hátrányai csökkenjenek Nem ad helyet ***semmiféle előítélet*** kibontakoztatására.

II.2. Óvodaképünk:

Szeretetteljes, toleráns, biztonságot nyújtó, változatos élményeket felkínáló óvodai nevelés megteremtése, amelyhez optimális személyi és tárgyi feltételek állnak rendelkezésre.

- Az óvodáskorú gyermek nevelésének ***elsődleges színtere a család***. Tudomásul vesszük, és tiszteletben tartjuk a szülők elsődleges jogait a gyermeknevelésben, a gyermekkel kapcsolatos döntéshozatalban, és legjobb szakmai tudásunk szerint, ***partneri módon*** segítjük őket. A családi nevelés hiányosságaiból eredő esetleges hátrányok csökkentésére törekszünk.
- Az óvodai nevelés ***csak derűs, biztonságos, családias légkörben*** képzelhető el, ahol a gyermek érzi, hogy óvják, védik, elfogadják olyannak, amilyen, ahol mindig számíthat a felnőttek segítségére, és ahol önállóan, szabadon tevékenykedhet.
- Valljuk, e sajátosan hatékony óvodai légkört csak személyiségközpontú óvodapedagógus tudja megteremteni, katalizátorként működtetni, aki a legfontosabbnak érzi a ***kisgyermek feltétel nélküli szeretetét***, a feltétlen gondoskodást, hogy kellő ***empátiával forduljon a gyermekek felé***, és megfelelő ***toleranciával*** tudja fogadni másságukat.
- A ***játék*** az óvodáskorú kisgyermek ***„élet eleme”,*** semmi mással nem pótolható alaptevékenysége, a gyermeki világhoz, a gyermek pszichikumához, adottságai, képességei megismeréséhez vezető lehetőség, a szabad személyiségfejlődés és fejlesztés eszköze.
- Minden gyermek ***egyedi és megismételhetetlen, fejlődő személyiség*** – csak önmagához hasonlítható, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
- Nem fáradozunk az egyéni különbségek eltűntetésén, minden gyermeket önmagához képest fejlesztünk, segítjük tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában. Valóságos fejlesztési

eredményekre törekszünk, az életkorhoz illő ***testi – lelki – szellemi harmónia megteremtésére***.

- A ***nemzetiséghez tartozó gyermekek és családok gyermekeinek*** óvodai nevelésében biztosítjuk ***az önazonosság megőrzését***, erősítését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Valljuk, ha a ***helyi néphagyományokat***, mint örökséget, megfelelően építjük be a nevelési folyamatba, akkor elősegítjük a ránk bízott gyermekek személyiségének egészséges fejlődését – társaival olyan élményeket élhet át, amelyek erősítik a valahová tartozásukat, az identitás tudatát.
- Meggyőződésünk, hogy az ily módon nevelt kisgyermekek többségének 6-7 éves korára kialakulnak a készségei, képességei, amelyek ***képessé teszik az iskolai életmód elfogadására.***

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

III.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

- (2,5) 3-6 (7) éves korosztály óvodai ellátása az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában (továbbiakban: Alapprogram) megfogalmazottak alapján.
- Integrált nevelés megvalósítása mind a BTMN, SNI és mind a hátrányos körülmények között élők esetében.
- A szociokulturális környezetből adódó hátrányok kompenzálása, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint nemzetiségi gyermekek felzárkóztatása.
- A gyermekek egyéni képességeihez igazodó differenciált fejlesztés, tehetséggondozás, felzárkóztatás, szükség esetén fejlesztő pedagógus alkalmazása.
- Preventív gyermekvédelem, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek felkutatása és segítése. Az óvodáztatáshoz kapcsolódó szociális, gyermekvédelmi és családtámogatási rendszer célzott, hatékony működtetése.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása, egészséges életmódra nevelés hangsúlyozása.
- Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- A szülői igények és a szülők elégedettségének mérése.
- Az óvodáskor végére várhatóan minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális, és testi fejlettséghez.

Az óvodáskorú gyermek alapvető megnyilvánulási módjára, a mozgásra és a fő tevékenységi formájára, a játékra alapozva a mese, vers felhasználásával az alábbi feladatokat kell megvalósítanunk:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- ***az anyanyelvi***, - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

III.2. Óvodai nevelésünk alapvető feladatai

III.2.1. Egészséges életmód alakítása

Célunk:

- a gyermekek ***testi – lelki szükségleteinek*** civilizált kielégítése,
- a ***mozgáskultúra kialakítása, a mozgás megszerettetése***,
- ***betegség megelőző szokások*** kialakítása,
- a személy és környezetei ***higiénia*** biztosítása
- ***egészséges életvitel*** igényének alakítása az egészséges testi fejlődés érdekében.
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek megkülönböztetett fejlesztése

Feladatunk:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletének, mozgásigényének kielégítése.
- A ***harmonikus, összerendezett mozgásának***, testi fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek tisztaság, ápoltság, ***egészséges életmód iránti igényének*** alakítása.
- A gyermekek egészségének védelme, ***edzése, óvása, megőrzése.***
- Az egészséges életmód, a testápolás, ***az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés*** az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez ***és fejlesztéshez*** szükséges egészséges, biztonságos környezet biztosítása.
- ***A környezet védelméhez, és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.***
- A megfelelő szakemberek ***bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve*** – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásuk kielégítése

- A gyermekek gondozása:
  A gyermekek óvodába lépése előtt családlátogatás alkalmával tájékozódunk az otthoni körülményekről, szokásokról, életvitelről, amelyben eltérések tapasztalhatók. Az óvodában a gondozási feladatok teljesítése bensőséges gyermek-óvónő, gyermek-dajka kapcsolatot feltételez.
  A ***befogadás***/beszoktatás ideje alatt a gyermekkel következetesen gyakoroltatva megismertetjük a mosdó használatát, a testápolási szokások sorrendjét.
  Az étkezési szokásokban tapasztalható egyéni különbségeket, kulturált körülmények biztosításával, személyes példaadással, próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni. Ahhoz, hogy a szülők tudják, hogy gyermekük mit eszik az óvodában, rendelkezésükre áll az adott havi étlap.
  Fokozatosan kialakítjuk a helyes öltözködési szokásokat a szülők bevonásával. A réteges öltözködés előnyeit hangsúlyozzuk.
  Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy csak egészséges gyermek jöhet óvodába.

A gyermekek tisztasága, ápoltsága, ***betegségmegelőzése*** érdekében e témában is szervezünk szülői értekezletet, amelyhez a témának megfelelően szakember segítségét is igénybe vesszük (pl. az egészséges táplálkozás, mozgás, tisztálkodás, fogápolás, hajápolás, higiénia, gyermekkori betegségek és annak otthoni kezelése).
Biztosítjuk az alváshoz, pihenéshez szükséges feltételeket.

- A gyermekek ***egészségének védelme, óvása, megőrzése,***
  Fontos, hogy a gyermekkel ***megszerettessük a mozgást***. Naponta lehetőséget adunk olyan mozgásos tevékenységeknek udvaron vagy a csoportszobában, amelyek elősegítik az egészséges életvitel kialakítását, fejlesszük testi, fizikai erőnlétüket, mozgáskultúrájukat.
  Minden gyermekcsoportnak hetente irányított mozgásos tevékenységet szervezünk.

- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és ***biztonságos*** környezet biztosítása
  Fontos feladatunknak tekintjük a biztonságos, balesetmentes, egészséges környezet létrehozását és megtartását, a gyermek testi épségének védelmét, és a baleset megelőzést. A gyermekek figyelmét folyamatosan felhívjuk az általuk használt udvari és csoportszobai játékeszközök helyes használatára. Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük gyermekeinket.
  Környezettudatos magatartásuk alakításával a természeti környezet védelmére, közvetlen környezetük rendjének megteremtésére, megtartására nevelünk.
  - A gyerekek szabad mozgását, edzését, változatos tevékenységét mozgásfejlesztő tornaszerekkel biztosítjuk, melyek fémből és természetes anyagból készültek.
  A csoportszobák megfelelő méretűek, világosak. Ezek nagyon hideg időben az egész napos játék, a mozgás, az étkezés és az alvás helyei is.
  Mosdóhelyiségeink alkalmasak a testápolási teendők megfelelő gyakorlására. A törölközők, a gyermekágyneműk mosását itt az óvodában oldjuk meg.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gondozás, testápolás, körében kialakított egészségügyi szokásokat, ***önállóan, felszólítás nélkül végzik***.
- A ***tisztálkodási eszközöket megfelelően használják***.
- A gyermek ***tisztaság és ápoltság iránti igénye*** kialakult.
- A ***kanalat, villát megfelelően használják***, a kés használatával megismerkednek.
- Kialakul bennük az ***esztétikus étkezés igénye***, igyekeznek betartani az óvodában kialakított étkezési szokásokat.
- ***Önállóan öltözködnek***, ruhaneműjüket, ágyneműjüket rendben tartják.
- ***Tudatosan ügyelnek környezetük*** rendjére, tisztaságára, megóvására, nemcsak saját holmijukra, hanem az udvar, csoportszoba, öltöző, mosdó rendjére is figyelnek.
- ***Óvodánk külső környezetét is óvják***
- Egyéni képességüknek megfelelő a mozgás igényük és edzettségük.
- ***Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.***
- **A *sajátos nevelésű igényű gyermekek*** is képességükhöz mérten elsajátítják a fenti eredményeket.

III.2.2. Az érzelmi, erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása

Célunk:

- Erkölcsi, akarati tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése az óvodapedagógus és a dajka példaadásával és helyzetteremtésével.
- A derűs, ***nyugodt, kiegyensúlyozott*, szeretetteljes *óvodai légkör megteremtése.***
- Érzelmi biztonság, állandó értékrend kialakítása.
- A gyerekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül.
- A szegényes tárgyi fizikai, érzelem sivár környezetből bekerülő hátrányos helyzetű gyerekeknél a tartós, stabil, szeretetteljes kapcsolat kiépítése.
- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak értékközvetítése.
- A ***különbözőségek elfogadására***, tiszteletére nevelés.
- A hazaszeretet, a ***szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony*** kialakítása, az ***önazonosság megőrzése***, átörökítésének biztosítása.
- ***Esélyteremtés a nemzetiségi gyermekek számára***.
- Figyelem ráirányítása a ***természeti*** és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, annak ***tiszteletére és megbecsülésére, a környezettudatos magatartásra való*** neveléssel.

Feladatunk:

- Teremtsünk olyan ***nyugodt, szokásokra, hagyományokra épülő biztonságos óvodai*** légkört, amelyben az ***óvoda alkalmazottai és a gyermekek***, a ***gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak*** közötti kapcsolatot ***pozitív attitűd, érzelmi töltés*** jellemezze. Elengedhetetlen, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, ***állandó értékrend***, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.
- A felnőtthöz fűződő olyan – pozitív – érzelmi viszony létrehozása, mint a bizalom, az elfogadás, tisztelet megtartása, amely a gyermek számára ***érzelmi biztonságot*** nyújt.
- Olyan magatartásformák, **szabályok** kialakítása, amely segítségével nyugodt, toleráns, alkalmazkodó, egymást segítő, egymás iránt érdeklődő gyermekközösség tud együtt élni.
- Kommunikációs képességük fejlesztése a tisztelettudó, szabad véleményalkotáshoz.
- Az óvodai élet segítse a szocializáció fejlődését, az ***én tudat*** alakulását, a feladattudat alakulását, a gyermek társas szükségleteit, a másság, a ***különbözőség elfogadását.***
- Az óvodai nevelésnek törekedni kell a családi nevelésre támaszkodva a család és az óvoda szoros együttműködését kiépíteni. Együttműködés során ***érvényesíteni kell a családhoz illesztett segítségnyújtást, bele értve a nemzetiségi családokat is.***
- ***A környezettudatos magatartás formálása az emberi és a természeti környezet ápolására.***
- A mindennapi mese a gyermekek énjét, problémamegoldó gondolkodásmódját, önazonosságát, összetartó anyanyelvi beszédét, a belsőkép teremtését erősítse.

A gyerekek óvodába lépése előtt ***családlátogatás*** alkalmával folytatott beszélgetésekből igyekszünk képet kapni a család érzelmi viszonyairól, a családtagok egymáshoz való kötődéséről. Ezen tapasztalatok alapján készülünk fel a gyerekek fogadására. A beszoktatás, ***befogadás időszaka*** meghatározza a gyerekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához.
Ennek érdekében a következőket tesszük:

- szülő - gyermek együtt ismerkedjen az óvodával minél hosszabb időn keresztül,
- a gyermekek az óvodába behozhatják kedvenc játékukat,
- a gyerekekhez közel álló kedves figurákból készítjük el a jeleket,
- beiratkozás alkalmával apró ajándékkal kedveskedünk a leendő óvodásoknak.

A csoportszobák kedves, derűs nyugalmat árasztó, kuckósított berendezése hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek a nap folyamán megfelelő helyet találjanak, és jól érezzék magukat. Bármilyen környezetből érkező gyerekeknek az óvodában az óvónő anyapótló.
A gyermeki magatartás alakulása szempontjából ***az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.***
Fontos, hogy lehetőséget teremtsünk arra, hogy a gyermek kielégíthesse ***természetes*** társas szükségleteit.
Személyünkkel képviseljük a **társas együttlét elemi szabályait**.

- Hagyd játszani a másik kisgyereket!
- Segíts, ha rád szorul, és te erősebb és ügyesebb vagy.
- Ha rombolósdít játszol, a magadét építsd és rontsd el!
- Mesemondáskor légy csendben!
- Igyekezz örömet szerezni másoknak, így ez neked is jó.
- Az óvó néninek mindent megmondhatsz, tudta nélkül ne hagyd el a játszóhelyet.
- Megegyezés szerint néhány játékeszköz hazavihető, az otthoni behozható.
- Ez utóbbira a tulajdonosa vigyáz.

A társaknak az óvodában kialakuló kis játszócsoportoknak az egyénre gyakorolt fejlesztő hatása igen nagy. Fontosnak tartjuk a csoportszervezési formánál (vegyes csoport), hogy a testvérek, ismerősök egy csoportba kerülhessenek, mert így a szociális tanulási formákra gazdagabb lehetőség van.
Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek, és akaratának fejlődését, ***szokás és normarendszer megalapozását***.
Az óvoda a gyermek ***nyitottságára épít,*** és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a ***hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja***, hogy rá tudjon csodálkozni a ***természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.***
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint együttműködünk az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- A gyermekek nevelésében a családdal való együttműködés során érvényesül a ***családhoz illesztett segítségnyújtás*** pozitív eredménye.
- A gyermekek: ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra. Érdeklődnek társaik, barátaik iránt.
- A gyermeket körülvevő felnőttekhez fűződő, érzelmi ***biztonságot nyújtó kapcsolat***, a ***kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás*** elvén működik.

- Tájékozódni tudnak a közösségben, **képesek társaikhoz alkalmazkodni**, a másikat, a ***„különbözőséget", a más kultúrából érkezőket elfogadni***, **szükség estén segítik egymást.**
- Az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat, **szabályoka**t tudják, **alkalmazzák.**
- Kialakul az éntudatuk, feladattudatuk**, *önazonosságuk,*** türelemre, kitartásra képesek**.**
- Bátran, de kulturáltan mondják el véleményüket.
- A megkezdett munkát igyekeznek befejezni, **a** közösség érdekében szívesen vállalnak feladatot.
- Életkoruknak megfelelően szeretik, védik a természetet.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

III.2.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

- A játék és a mesehallgatás összetett képességfejlesztő lehetőségeit kihasználva a gyermek sokoldalú fejlesztése egyéni adottságaitól függően, önmagához képest.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalataink, ismereteink rendszerezése, célirányos bővítése
- Kognitív képességek fejlesztése (észlelés, figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás).
- Beszédkedv felkeltése és fenntartása, beszédhallás és szövegértés fejlesztése.
- A magyar nyelv megismertetése a nemzetiségi gyermekekkel.
- A gyermekek megismertetése egymás kultúrájával, anyanyelvével.
- Kapcsolatfelvétel és információ átadás segítése.

Feladatunk:

- A gyermek anyanyelvi nevelésére az óvodai nevelés egész idejében gondot fordítunk, mert
  az anyanyelvi nevelésnek valamennyi tevékenységi formában jelen kell lenni.
- ***Az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére neveljük a gyermekeket.***
- Fontosnak tartjuk ***természetes beszéd és kommunikációs kedvük fenntartását,*** a gyermeki kérdésekre megfelelő válaszok adását, szókincsük bővítését.
- A gyermekek ***meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve további élményeket biztosítunk***, így szerezhet tapasztalatokat az ***őt körülvevő*** természeti és társadalmi környezetről.
- Rendszerezzük, célirányosan bővítjük a gyermekek ***spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit***, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével.
- ***Nemzetiségi gyermekek egyéni fejlesztése*** a magyar nyelv megismertetése terén.
- ***Biztonságos, elfogadó környezet megteremtésével, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlás*** során fejlesszük egyre pontosabb, valóság hű észleléseiket, anyanyelvi kultúrájukat, figyelemösszpontosításra való képességüket, valósághoz közelítő képzeleti működéseiket, reproduktív emlékezetüket, probléma-megoldó, kreatív gondolkodásukat, szókincsüket.
- ***Szakmai kapcsolat*** tartása a logopédussal, fejlesztőpedagógussal megállapodás alapján.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- A gyermeknek ***különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlás*** eredményeként, a korának megfelelően kialakulnak kognitív képességei (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás)
- Az anyanyelvi kultúránk alapvető elemeinek birtokában van.
- Képes szükségleteinek szóbeli közlésére, amelyhez megfelelő szókinccsel rendelkezik.
- Helyesen, tisztán érthetően beszél, bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel.
- Természeti és társadalmi környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik.
- Rendszerezni képes a már meglévő, ***spontán és tervezetten szerzett, élményekre épülő tapasztalatait, ismereteit***.
- A ***nemzetiségi kisgyermek*** is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képes magát megértetni.
- ***Pozitív fejlődési eredmény*** tapasztalható a nyelvileg és értelmileg hátrányos helyzetű, illetve kiemelkedően fejlett ***gyermek kompetenciáiban***.
- Eredményes az ***együttműködés*** a gyermekek fejlesztésében a logopédussal és a fejlesztő pedagógussal.
- A gyermek anyanyelvi és értelmi képessége olyan szinten fejlett, hogy alkalmas az iskolai élet megkezdésére.

III.3. Óvodánk sajátos feladatai

- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsony fejlettségi szinten álló,
- sajátos nevelési igényű
- hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű,
- az elhanyagolt, vagy kiemelt képességű, és
- beilleszkedési – tanulási – magatartási zavarokkal küzdő,
- nemzetiségi
- gyermek integrált nevelése speciális ismeretekkel, sajátos kötődéssel, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével is.

III.3.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása

Óvodánk a sajátos nevelési igényű gyermekek közül az alábbi fogyatékossági típusok iránt befogadó:

beszédfogyatékos gyermekek.

enyhe értelmi fogyatékos gyermek

kevert specifikus sérülés

Célunk, hogy a helyi nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljön. Ezeknél a gyermekeknél még hangsúlyozottabb szerepet kap az egyéni bánásmód elve.

A Beilleszkedési, Tanulási és magatartás (BTM) zavarral küzdő gyermekek esetében a Nevelési Tanácsadó diagnosztizálja a problémát, nyomon követi a gyermek fejlesztését.

Helye a nevelés folyamatában:

A felnőtt társadalom csak akkor válik elfogadóvá, ha a szociális tanulás már gyermekkorban elkezdődik. Ezen a ponton kapcsolódik a fogyatékkal élők társadalmi integrációja az oktatáshoz. Az esélyegyenlőség felé megtett első, legfontosabb lépés az együttnevelés.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek társadalmi megbecsülésének kérdése gyermekkorban kell, hogy kezdődjék, az egészséges kisgyermekek az óvodába kerülve szerzik első benyomásaikat fogyatékos társaikról. Ha velük együtt, egymást megbecsülve, egymást nem zavarva nevelkedhetnek, akkor a felnőttkori egy-társadalomban élés számos problémája már eleve megoldható, megelőzhető.

A Köznevelési törvény 30.§ (') bekezdése értelmében a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Sajátos nevelési igényű gyermek az, akiről a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye ezt megállapította.

A Ktv. 121.§ 29. a köznevelési törvény alapján sajátos nevelési igényű gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

Testi, érzékszervi értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.

Pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott

Ide tartoznak a következők:

Dyslexia, dysgraphia, dyscalculia

Mutizmus

Kóros hyperkinetikus, vagy kóros aktivitászavaros gyerekek

A Ktv.30.§ (7) Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd (a továbbiakban együtt: BTM nehézséggel küzdő gyermek, tanuló) illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, oktatás keretében valósítható meg.

Célunk:

A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása

Optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez

Egyéni fejlődési ütem, képesség, tehetség, szociokulturális háttér figyelembevételével a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás segítése, a tehetség kibontakoztatása

Ezen gyermekek hátrányainak enyhítése, az előítéletek csökkentése

Feladatunk:

A gyermek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerése

Kapcsolattartás a szakemberekkel (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus)

Fejlődésük nyomon követése

Fejlődési ütemük rögzítése

Korai képalkotás, felismerés a lassabb ütemben fejlődő gyermekeknél

Egyénre szabott prevenciós, korrekciós program kidolgozása a csoporton belüli fejlesztés érdekében, gyógypedagógus, logopédus segítségével

A gyermek hallás- és beszédállapotának folyamatos fejlesztése, alakítása, korrigálása

Szükség esetén a megfelelő szakemberhez való irányítás (Nevelési Tanácsadó, Gyermek ideggondozó, neurológiai szakrendelés)

Megfelelő kapcsolat kialakítása a családdal, a szülők megnyerése a megfelelő prevenciós munka érdekében

A befogadó intézmény iskolaérettségi kritériumainak feleljenek meg

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének alapelvei:

- elvárásaink igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,

- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg

- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,

- a habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai az óvodai élet tartalmi elemévé váljon.

Nagy hangsúlyt fektetünk az óvónő, és segítője, a dajka modell minőségére, mivel a 3-7 éves gyermek alapvető szociális tanulási formája az utánzás.

Nevelői magatartásunkkal példát kell mutatnunk a szülőknek, hiszen csak közösen érhetünk el eredményeket a gyermekek nevelésében.

Kapcsolattartás és együttműködés

Szakértői Bizottság

Az óvodapedagógus, a gyógypedagógus, és a logopédus megfigyelései, fejlettségmérései alapján sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztése érdekében a legelső és legfontosabb a szakértői vélemény beszerzése. A szakvélemények beszerzéséhez a Szakértői Bizottsághoz kell fordulni.

Feladata:

- A fogyatékosság szűrése.

- A vizsgálat alapján javaslattétel a gyermek különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára, helyére.

- Javaslattétel az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra

- Megvizsgálni a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek meglétét

- Beiskolázásnál iskolaérettségi vizsgálat végzése, ill. szakvélemény adása

Nevelési Tanácsadó

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek problémájának feltárása érdekében a Nevelési Tanácsadóhoz kell fordulnunk.

Feladata:

A vizsgálati eredmény alapján szakvélemény készítése

A gyermek rehabilitációs célú foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával

Az óvoda megkeresésére a szakvélemény készítése az iskolakezdéshez, ha a gyermek egyéni adottsága és fejlettsége azt szükségessé teszi.

Logopédus

A logopédus évek óta rendszeresen végzi fejlesztő munkáját óvodánkban. Nagy segítséget nyújt számunkra a dyslexia megelőzésében, gyógyításában. A súlyosabb beszédhibás gyermekek számára már középső csoporttól tart foglalkozásokat.

Feladata:

Beszédhibák javítása

Nyelvi kommunikációs zavarok javítása

Folyamatos konzultáció az óvodapedagógusokkal

Szülőkkel való kapcsolattartás

Szülői értekezleten való részvétel

Dyslexia szűrővizsgálat elvégzése

Gyógypedagógus

Feladata:

A gyermek fogyatékosságának megfelelő fejlesztés

Folyamatos konzultáció az óvodapedagógussal

Szülőkkel való konzultáció az együttműködés érdekében.

Szülők

A fogyatékos gyermekkel foglalkozó valamennyi pedagógus számára fontos, hogy a szülőkkel olyan kapcsolatot tudjon kialakítani, mely előmozdítja a gyermek fejlődését. A szülőket folyamatosan, havonta legalább egy alkalommal szükséges tájékoztatni gyermekük fejlődési üteméről, a további fejlesztési stratégiáról.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlettségének mutatói az óvodai élet végére:

- Gyermekenként változó a sérülés mértékétől befolyásolt, és függ a fejlesztés sikerétől.

- Sikerként könyvelhető el, ha a gyermek jól érzi magát a közösségben, amely befogadta őt.

- A pedagógusok, a társak és a szülők elfogadó, segítő magatartása biztonságot jelent számára, így kialakul önbizalma és környezetéhez való viszonya.

A gyermekek egyéni sajátosságai, a különbözőségének elfogadása, szeretete, megbecsülése, tiszteletben tartása pedagógiai munkánk fontos eleme.

Fontos feladatnak tartjuk, hogy az óvodai nevelésben, a fejlesztésben alkalmazott módszer-és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése során figyelemmel kell lenni arra, hogy

a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti.

a gyermek iránti elvárást a fogyatékosságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg,

terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékossága, személyiségjegyei befolyásolják

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.
A nevelési célok megvalósítása érdekében az óvodai nevelőmunkának az alábbi feladatokat kell megvalósítania

A testi fejlődés biztosítására az óvodai nevelés segítse elő, hogy a gyerekek

egészségesek, edzettek, alkalmazkodó képesek legyenek

mozgásuk váljék összerendezetté,

sajátítsák el a megfelelő egészségügyi szokásokat,

ismerjék fel a legalapvetőbb testi szükségleteiket, és maguk járuljanak hozzá kielégítésükhöz

szívesen tartózkodjanak, tevékenykedjenek a szabadban.

Az értelmi fejlődés terén a gyerekek legyenek képesek

érzékszerveik útján az őket körülvevő valóságos tapasztalati síkon megismerni,

az így szerzett ismeretek között az egyszerű összefüggéseket az óvónő irányításával észrevenni.

kialakult észlelési képességeiket összerendezetten használni,

az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására,

a tapasztalat útján szerzett ismeretek emlékezetben tartására,

ismereteik alapján életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelő feladatott irányított, majd önálló megoldására,

gondolataik, érzéseik kifejezésére.

A közösségi fejlődésük eredményeképpen az óvodai nevelés

tegye vonzóvá az óvodai közösséget,

segítse elő, hogy kialakuljanak a derűs, nyugodt, tevékeny óvodai élethez szükséges szokások,

járuljon hozzá az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képesség igényének kialakulásához,

alapozza meg a feladattudat, feladattartás,

az önállóság és a szociálisan elfogadható önérvényesítés képességét.

Inkluzív nevelés

Nevelőmunkánk egyik meghatározó eleme a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése. Alapelvünk a másságot elfogadó, befogadó szemlélet. Olyan óvodai környezet kialakítására törekszünk, amelyben a gyermekek életminőségének javítása, beilleszkedésük, szocializációjuk segítése a célunk

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

Különleges bánásmódot igénylő gyermek az, aki

- sajátos nevelési igényű gyermek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- kiemelten tehetséges gyermek

Sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelése

Az óvoda alapító okiratában foglalt, a fenntartó által meghatározott fogyatékosság típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyerekek nevelését, fejlesztését vállaljuk fel.

A sajátos nevelési igényű gyerekek integrált neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges feltételek: az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szükséges szakirányú végzettségű gyógypedagógus / EGYMI Iskola utazó gyógypedagógusa / aki a foglalkozásokhoz szükséges speciális fejlesztési tervet elkészíti, a gyermek részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Sajátos nevelési igényű kisgyerek az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Célunk, hogy az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával, intézményünk biztonságot nyújtó, természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül hova tartozásától, egyéni adottságaitól, fejlődési ütemétől.

Valljuk, hogy a sérült kisgyerek harmonikus személyiségfejlődését, eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait értékelő, különbözőségét elfogadó környezet biztosításával lehet csak megvalósítani. Fejlesztését az egyéni fejlődési ütemének figyelembevétele mellett a sérülés jellege és súlyosságának mértéke kell, hogy meghatározza. Hisszük, hogy minden kisgyerek fejleszthető.

Speciális célunk:

- Szociális kompetenciák alakítása, fejlesztése.

- Az önkiszolgáló tevékenység, különösen az alapvető testi szükségletek kielégítésére irányuló tevékenységek – tisztálkodás, öltözés-vetkőzés, étkezés, szobatisztaság – fejlesztése a kisgyerek saját lehetőségeinek határain belül.
- Az adekvát játék- és eszközhasználat elősegítése.
- Tudatos önállóságra nevelés.

Az óvónő feladata:

- Felismeri a gyermekek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén a területileg illetékes szakszolgálat segítségét kéri.
- A gyerekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori, egyéni sajátosságok és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A különbözőséget elfogadó, befogadó környezet megteremtése, a sikeres beilleszkedés elősegítése.
- A fejlesztés tervezése és gyakorlata a gyógypedagógiai orvosi pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára épüljön.
- A sajátos nevelési igényű gyerek terhelhetőségének tekintetében a sérülés jellegének, súlyosság mértékének, adott fizikai állapotának figyelembevétele.
- A hiányzó vagy sérült funkciók serkentése az ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- Segítségnyújtás az alkalmazkodó készség, együttműködő készség, akaraterő, önállóságra törekvés terén.
- A tanulási képességeket befolyásoló pszichikus funkciók, kulcskompetenciák fejlesztése.
- Intézményen belüli és/vagy kívüli speciális fejlesztő tevékenységek megszervezése.
- Segítő együttműködés a szülőkkel.

Inkluzív pedagógia a dajka munkájában, **az óvónő és a dajka együttműködése**:

- Szerepváltás a dajka munkájában.
- Óvónő dajka kapcsolata a gyermek számára modell értékű.
- A dajka kompetens szerepkört tölt be.
- A dajka segítő szerepet tölt be.

Eredményességi mutatók:

- ha a gyerekek jól érzik magukat az óvodában,

- a közösségen belül megtalálják helyüket, társaik elfogadják, nem kerülnek peremhelyzetbe,
- örömmel vesznek részt a speciális foglalkozásokon,
- a bemeneti állapothoz viszonyítva kimutatható a fejlődés.

BTMN és tehetségígéretű gyermekek integrált nevelése

A hatályos köznevelési törvénynek megfelelően a fenntartó által biztosított formában, szükség esetén BTMN és tehetségígéretű gyermekek nevelését, fejlesztését a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat határozata alapján megfelelő szakember, szaktanácsadás segítésével vállaljuk fel.

Célunk:

- Lehetőség biztosítása ***a BTMN és tehetségígéretű gyermekek*** integrált fejlesztésére szakember ***támogatásával, szülői együttműködéssel.***
- ***Harmonikus***, ***nyugodt, befogadó, biztonságot nyújtó*** óvodai környezet megteremtése, amelyben természetessé váljon a gyerekek között személyiségük különbözősége, annak elfogadása.
- Olyan gyermekek nevelése, akik normál óvodai csoportban, ***integráltan nevelkedhetnek***,
- ***Esélyegyenlőséget*** biztosítva számukra a saját csoportjukban és külön fejlesztő foglalkozásokon.

Valljuk, hogy a gyermekközösségbe csakis olyan gyermekek integrálhatók, akik a többiekkel együtt nevelhetők. Olyan ***befogadó - inkluzív - csoportlégkört*** kell kialakítani, amelyben a gyermekek magatartása, viselkedése ***kizárja a hátrányos megkülönböztetést, zaklatást, az emberi méltóság megsértését.*** A ***gyermekek mindenek felett álló érdekében*** a mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk a gyermekeknek képességeik fejlődéséhez, személyiségük kibontakoztatásához, ismereteik bővítéséhez. ***Egyéni fejlesztésük*** legeredményesebb formájának a többi gyermek között, párhuzamos tevékenységként kezdeményezett fejlesztőjátékot tartjuk.

Feladatunk:

- Szakember segítségét kérni annak eldöntésére, hogy a normál óvodai csoportban integráltan, fejleszthetők-e a gyermekek? Amennyiben igen, lehetőség szerint meg kell szervezni a speciális fejlesztésüket.
- Segíteni kell őket a csoport közösségébe való beilleszkedésbe.
- Az óvodai élet során időben fel kell ismerni, szakemberhez irányítani, majd a fejlesztési területeknek megfelelően egyénre szabottan fejleszteni a beilleszkedési – tanulási – magatartási zavarokkal küzdő, illetve tehetségígéretű gyermekeket.
- A többi óvodás gyermekkel ***el kell fogadtatni a „másságot”, a különbözőséget***.
- Mindenkor figyelemmel kell lenni a gyermekek egészségi állapotára.
- A gyermekek közösségét úgy kell nevelni, hogy egymással szemben legyenek toleránsak, türelmesek, megértők, figyelmesek, segítőkészek, empatikusak.
- Úgy kell a gyermekeket fejleszteni, hogy ***önmagukhoz képest fejlődjenek***.

- Az optimális nevelés érdekében szükséges az óvodapedagógusok ismereteinek bővítése, elsősorban gyógypedagógiai téren.
- A hatékonyság, eredményesség érdekében a gyermekek fejlesztéséhez fontos feladatunk a szülőkkel és a megfelelő szakemberekkel való rendszeres kapcsolattarás (gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus, gyermek ideggondozó szakorvos). Eredményesség érdekében TEAM-eket alakítottunk ki a szakemberekkel történő együttműködés támogatására.
- Szükség szerint szakvélemény, fejlesztési javaslat kérése a Pedagógiai szakszolgálattól.
- Tárgyi feltételek és személyi feltételek biztosítása az óvodán belüli fejlesztési lehetőségekhez.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTMN)

Óvodapedagógusok feladata:

- szakvéleménybe foglalt iránymutatásoknak figyelembevételével tervezi (egyéni fejlesztési terv) nevelőmunkáját, megvalósítja a differenciált képességfejlesztést
- nevelőmunkája során törekszik egyéni- és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között alkalmazni a fejlesztőpedagógia módszer és eszköztárát
- együttműködik az intézményi koordinátorral, a gyermeket ellátó más szakemberekkel
- folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről

Kiemelten tehetséges gyermekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki az átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Feladataink:

- egyénre szabott, differenciált feladatok az érdeklődésnek megfelelően
- változatos eszközök, hely, idő biztosítása a tevékenységekhez
- pályázatokon való részvétel, sikerélmény biztosítása-motiváció

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Minden beilleszkedési – tanulási – magatartási nehézséggel küzdő gyermek megfelelő szakellátásban részesül.
- A különböző nehézségekkel küzdő gyermekek önmagukhoz mérten megfelelően fejlődnek normál óvodai csoportban.
- Örömmel vesznek részt a speciális foglalkozásokon.
- Látható az óvodai nevelés során és végén a pozitív fejlődés eredménye.
- Szívesen járnak óvodába, jól érzik ott magukat.
- A közösségen belül megtalálják helyüket, társaik elfogadják, nem kerülnek peremhelyzetbe.
- Az óvodapedagógusok részt vesznek szakirányú továbbképzéseken.

- Kialakul az óvodapedagógusok és a különböző szakszolgálatok, egészségügyi szakemberek közötti együttműködés, kölcsönös segítségnyújtás a gyermekek fejlesztése érdekében.
- a tehetségígéretű gyermekben erős motiváció, a feladat iránti elkötelezettség kialakulása
- magas fokú kreativitással rendelkezik, melyet kifejezésre is juttat alkotómunkájában, érdeklődési területein
- A szülő megfelelő partner a gyermeke fejlesztésében.

III.3.2. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Óvodánkban a nemzetiségi származású gyermekek száma jelenleg alacsony. Ők is igen különböző családi környezetben élnek.
Mivel ők is tagjai óvodai közösségünknek, ezért biztosítottak számukra is azon tárgyi, személyi feltételek, amelyek a többi óvodásnak. A megfogalmazott gyermekképünk, irányelveink rájuk nézve is érvényesek. Hátrányos megkülönböztetésben nem lehet részük, a gyermeki jogok tiszteletben tartása őket is megilleti.

Külön célként határozzuk meg a következőket:
Kompenzáljuk – ***ott, ahol szükséges*** - a családi nevelés hiányosságait, segítsük őket szociális beilleszkedésük során, biztonságérzetet nyújtsunk számukra, amely megalapozza érzelmi kötődésüket az óvodához, társaihoz, ösztönzi társas kapcsolataik pozitív alakulását.

Külön feladatunknak határozzuk meg a következőket:

- A gyermekek megismerése, a lemaradás területének és mértékének a megállapítása.
- Fejlesztési feladatainkat differenciált, egyénre szabott segítségadással valósítjuk meg. Az egyéni fejlesztésről, felzárkóztatásról az óvónők folyamatosan írásbeli feljegyzést készítenek.
- A rendszeres óvodáztatás érdekében az óvodapedagógusok kiemelten fenntarják a kapcsolatot a családokkal, különös tekintettel az óvodaköteles korú gyermekekre.
- A gyermekeken keresztül fejlesztjük a családi háttérrendszert.
- Szülői értekezleteken előadásokat hallhatnak az egészségtelen, veszélyeztetett életmód és viselkedés gyermeki személyiségre gyakorolt káros hatásairól.
- A Pedagógiai Szakszolgálattal rendszeres kapcsolatot építünk ki annak érdekében, hogy ezen gyermek az egyéni képességüknek megfelelően a számukra legoptimálisabb típusú iskolában kezdhessék meg tanulmányaikat.
- Folyamatosan kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A családdal való folyamatos együttműködés hatékonyan érinti a gyermekek rendszeres, megfelelő óvodáztatását, jogainak érvényesítését.
- A gyermekeket nem éri hátrányos megkülönböztetés.
- Az óvodapedagógusok ismerik a gyermekek fejlettségi szintjét.

- Az egyénre szabott differenciált fejlesztés során önmagukhoz mérten a gyermekek pozitívan fejlődnek.
- Megfelelő az óvoda – család – és a szakszolgálatok kapcsolata, amelynek hatására a meggyőzés, a segítségnyújtás pozitív irányban befolyásolja a gyermekek fejlődését, a családok életkörülményeit.

III.3.3. Nemzetiségi gyermekek nevelése

Külön célként határozzuk meg a következőket: óvodai nevelésünk

- tiszteletben tartja a gyermekek kulturális identitását és a nevelő munkában épít rá,
- biztosítja a gyermek számára a társadalomban való aktív részvételhez szükséges ismereteket, készségeket, kompetenciákat

Célunk elérése érdekében szükséges:

- a megfelelő pedagógiai módszerek kialakítása,
- a megfelelő nyelvi kommunikációs eszközök kifejlesztése, alkalmazása,
- külhoni magyar óvodával lehetőség szerint szakmai kapcsolat kialakítása (testvértelepülés: Búcs),
- az óvodapedagógusok megfelelő képzése (nevelési, kulturális igények tudatos ismerete),
- a gyermekek, az óvoda dolgozói és a szülők aktív, megértő együttműködése.

Külön alapelvként határozzuk meg a következőket:

- A nemzetiségi gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést.
- Az ***emberi méltóság elismerése és tiszteletben tartása*** minden kisgyermeket megillet.
- Az ***esélyegyenlőség*** és az ***egyéni bánásmód*** elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük.
- Biztosítjuk ***az önazonosság megőrzését, erősítését, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.***

Külön feladatként határozzuk meg a következőket:

- ***Felkészülés a gyermekek fogadására*** (kapcsolatfelvétel a szülőkkel, ismerkedés a gyermek kultúrájával, viselkedésével).
- Az érkező gyermek ***empatikus*** fogadása,
- A ***gyermek érzelmi biztonságának*** megteremtése,
- Segíteni kell a gyermekeket a nyelvi beilleszkedés feltételeinek megteremtésével a magyar nyelv elsajátításában, amelynek leghatékonyabb eszköze a közösségben kialakult játék.
- Lehetőségeinkhez mérten saját kultúrájának elemeiből is merítünk a fejlesztés során.
- ***Folyamatos, építő, segítő kapcsolatot tartunk a családdal***.
- Szükség esetén a sikeres fejlesztéshez a gyermek érdekében szakember segítségét kérjük.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Megvalósult a ***zökkenőmentes*** beilleszkedés az új óvodai környezetbe.
- A gyermek biztonságban érzi magát a felnőtt - és a gyermekközösségben egyaránt.
- ***Szívesen jár óvodába.***

- A gyermekcsoport ***egyenrangú*** tagjának érzi magát
- Szívesen játszik társaival, a csoporttársak is keresik a társaságát.
- Megérti a magyar szavak jelentését, szavakat, tőmondatokat képes magyarul kimondani.
- Szükség szerint óvodapedagóguson kívül egyéb szakember segítségével önmagához képest pozitívan fejleszthető.

III.3.4. Az intézményünk speciális szolgáltatásai

Célja:

- a gyermekek fejlesztéséhez olyan szolgáltatások biztosítása, amelyeket az óvodában is megkaphatnak, és nem kell a szülőnek erről külön gondoskodni,
- egyéni, szükségszerű igényeket kielégítő szolgáltatás biztosítása a gyermek számára.

Feladatunk:

- Igényfelmérés után, a személyi és tárgyi feltételek biztosításával a gyermekek speciális fejlesztése szakemberek segítségével.
- Intézményünkben egy hagyományőrző csoport működik, melyben a nevelőmunka alapja az évkörhöz kapcsolódó hagyományok, szokások, ünnepek, néphagyományok, jeles napok, és ezek beépítése a gyerekek életkori sajátosságaihoz igazítva. Egy esztendő, egy kerek időegység, egy teljes körforgás, amit közösen bejárunk, ez így teljes, ez így ad rendet. A régi ember jól tudta ezt, együtt élt a természettel, nem leigázni, hanem művelni akarta azt. Ezt a rendet, melyben mindennek megvan a maga ideje, szeretnénk közvetíteni a gyermekeknek. Ünnepeinken, szokásainkon, hagyományainkon, szent hőseink példáján keresztül, meséink, népi játékaink, dalaink, imádságaink, kismesterségeink megismertetésével, átélésével ezt a rendet szeretnénk a szívükbe elültetni, ezzel hozzásegítve őket ahhoz a kincshez, amely biztonságot ad az ismétlődő ritmusával. Segítségével megtalálják helyüket a világban, megismerik önmagukat, képességeiket, erősségeiket. Életkoruknak megfelelően ismertetjük meg őket a mondókák, gyermekjátékok világával a népi kismesterségeken keresztül az óvodában ünnepelhető jeles napok hagyományaival. Három fő ünnepkör van az évben: karácsony, advent, a húsvét és a pünkösd.
  Mindennapjainkban kiemelt szerepe van a mesének és a népi játékoknak, daloknak.
- Az Örökös Zöld Óvoda cím birtokosaként a környezeti nevelésünk tartalmazza a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséget, előtérbe helyezve a helyi értékek megismerését, védelmét és megőrzését.
  Fontosnak tartjuk óvodásaink és a családok egészséges életmódjának, kiemelten az egészséges táplálkozási szokások formálását, erősítését, a mozgás fontosságának hangsúlyozását.
  Kiemelt szerepet kap a gyerekek saját és közvetített élményekre és tapasztalatra építő, tevékenységorientált nevelése, a környezettudatos magatartásminták, az értékközpontú és életviteli szokások átadása-átvétele. Nagy szerepet szánunk ebben a tevékenységben a 2022 őszén az óvoda területén kialakított Tündérkert, amelynek gondozása közben a természet változásainak közvetlen megtapasztalásával, megfigyelésével a fenntarthatóság szemléletét erősítjük.

- , Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekek egyéni fejlesztésén túl a közösségi emberré formálás, az egymáshoz való alkalmazkodás, tolerancia, empátia megtanítása, az érzelmi intelligencia is nagymértékben fejlődjön. Ennek elősegítésére óvodánk részt vesz a Boldogság óra programban, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben. A folyamatos önismeretifejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák elsajátításával személyes, lelki egészségüket is támogató kompetenciájukat fejleszti.
  Célja, hogy a gyerekek könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint, hogy lehetőséget adjon a test-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők elsajátítására, tudatosítására.

Nevelési időben szükség szerint szervezett térítésmentes szolgáltatás

- logopédia (beszédhibás gyermekek számára, dyslexia prevenció) logopédus közre működésével

Nevelési időn túl szervezett térítésmentes szolgáltatás:

- hitoktatás. A szülők igényei alapján, egyházi személyek által tartva fakultatív formában.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek ***egyénre szabott, speciális*** fejlesztésben vesznek részt, eredményük a fejlődésben pozitívan érzékelhető.
- ***Képességeikhez mérten, egyénre szabottan tudnak fejlődni.***
- A szülők, gyermekek ***elégedettek,*** mert speciális igényük teljesül.
- A gyermekek „más” ismeretekhez is jutnak, ezzel is bővül ismeretanyaguk.

IV. ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERÁBRÁJA

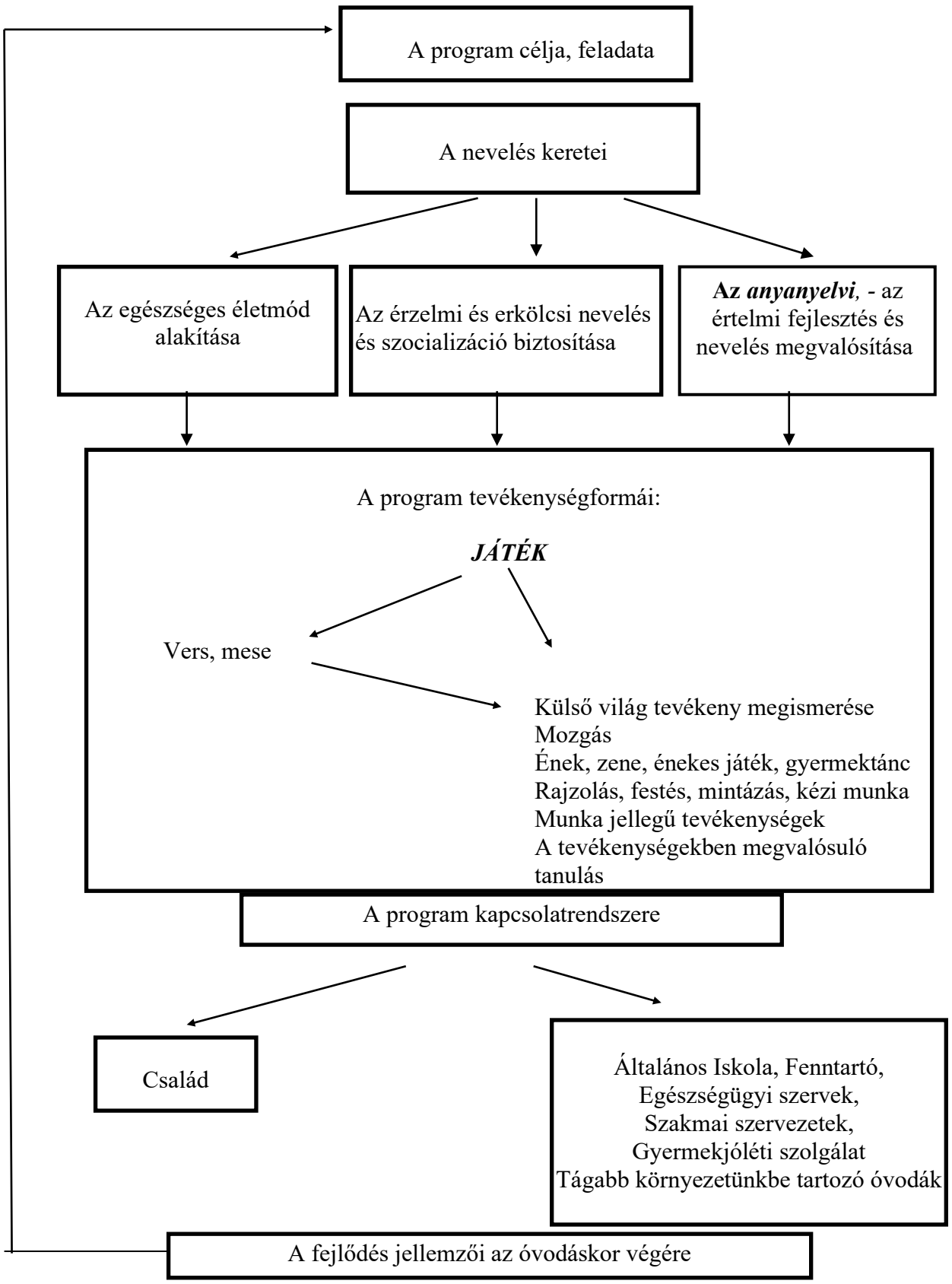

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTSZUNK és MESÉLÜNK, és ennek természetes hozadéka a kisgyermeki **tudás.** Ebből az alapelvből kiindulva érthető, hogy a játék és mesehallgatás, mint összetett képességfejlesztési területek, adják meg a keretét mindazoknak a tevékenységeknek, amelyek gyermekeink fejlődését elősegítik.

V.1. Játék

„A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.” - ONAP 2013. A játék kiemelt jelentőségű: pszichikumot, a mozgást és az egész személyiséget fejlesztő tevékenység. A játék elválaszthatatlan a fejlődés egészétől, a kognitív, az érzelmi, akarati, szociális, társas fejlődéstől, a mozgástól, a világkép és a tudat kialakulásától. A mozgás, a testséma, és az én megteremtése, a gondolkodás, a beszédfolyamatok, a kommunikáció fejlődése mind játékba ágyazódva fejlődik.

Programunk a játékot tekinti a tanulás elsődleges keretének. Megkülönböztetjük egymástól a szabad és a kezdeményezett játékot.
Az óvodában kiemelt ***a szabad játék túlsúlyának érvényesülése***. ***A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.*** Mindezt az ***óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége*** mellett a szükséges és igény szerinti ***együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, játékos tevékenység szervezéssel, valamint a nem direkt reakcióival*** éri el.

Az óvónő fejlesztési célja a gyermeki játéktevékenység folyamatában:

- A gyermekek önmagukkal és környezetükkel való ismerkedésének, szabad képzettársításának elősegítése.
- A gyermekek veleszületett kíváncsiságának, kereső-kutató aktivitásának kielégítése, hogy közben egyre magasabb szinten próbálják ki saját hatékonyságukat, ötletgazdagságukat, türelmüket, társakhoz és szabályokhoz igazodó viselkedésüket, kitartásukat az akadályok leküzdésében.
- A játéktevékenységen keresztül a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése.
- Érzelmi, akarati tulajdonságainak alakítása.
- Szociális, társas viselkedésének, magatartásának formálása.

A játékok sora, a következő rendszert alkotja:

- Évszakokhoz és ünnepekhez kapcsolt játékok,
- A gyermekek játékához kapcsolódó a tervben leírt ajánlásokkal,
- A spontán játék gazdagítása pillanatnyi ötlettel, kézimunkával, dallal, mondókával, szerepvállalással,
- Lehet a játék kiinduló pontja érdekes, vagy magunk készítette tárgy,
- Egyik játékból természetesen, könnyed képzettársítással következik egy másik.

Feladataink:

- A gyermek játékválasztásának tiszteletben tartása.
- Élményszerzési lehetőség biztosítsa a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus játékhoz, konstruáló játékhoz, szerep- és szabályjátékhoz.
- A gyermeki fejlődés folyamatosságának, illetve megtorpanásának észrevétele.
- A kreatív önkifejezés fejlődésének segítése.
- Csak szükség esetén történő beavatkozás, a játéktevékenység zavarása nélkül.
- Ha a szituáció úgy kívánja és a gyermek is igényli, az óvónő is játszótársként vesz részt a játékban
- A játék fenntarthatósága érdekét szolgáló szabályrendszer a gyermekekkel együtt történő alakítása.
- Az egészséges versenyszellem megalapozása.
- A gyermekek közti érzelmi kötődések, kapcsolatok támogatása.
- Nevelőtestületünk arra törekszik, hogy a nap nagy része játékkal teljen el, és megteremtsük a nyugodt, tartalmas ***szabad játék feltételeit.***
- A játékszeretetet fejleszteni kell, mert a játék által nyílik lehetőség az öröklött készségek képességek rendszeres gyakorlására, fejlesztésére és a játékok megismertetésén, elsajátításán, megszerettetésén keresztül a pozitív attitűdök létrejöttét segítjük elő.

A szabad játékhoz - a gyermekek érdekében - néhány alapvető szabályt alakítottunk ki:

- a játszóhely, vagy a játék azoké, akik azt először kiválasztották maguknak. A játszó-csoporthoz kérésre lehet csatlakozni, de az elutasítást is el kell tudni viselni.
- a játékok - melyek a gyermekek számára elérhető helyen vannak - szabadon levehetők egymásnak átadhatók, de a játéktevékenység lezárása után a helyükre kell, hogy kerüljenek,
- a játszóhelyek kiválasztásakor a célszerűségi szempontok átgondolása ajánlott,
- a játékeszközt rongálni, szájba venni nem szabad.

Az óvodapedagógus feladata a játék feltételeinek biztosítása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- örömmel, önfeledten játszanak,
- betartják a társas viselkedés elemi szabályait,
- alkalmazkodni tudnak a játék szabályaihoz, a játszótársakhoz,
- képesek szerepvállalásra, szerepek elosztására,
- képesek játékok szervezésére, eszközök kiválasztására, felhasználására,
- tudnak magányosan, párban és csoportosan játszani,
- játékukban ötleteik, elképzeléseik vannak és ezekhez a kivitelezés módját is keresik,
- képesek elmélyült és kitartó játékra, igyekeznek végig vinni egy - egy tevékenységet
- egészséges versenyszellemben tevékenykednek,
- problémahelyzetekben kreatív megoldásra törekszenek.

V.2. Verselés, mesélés

A személyiségnevelés másik pillére a játék mellett a mese, vers, melyek hozzájárulnak a gyermek ***érzelmi biztonságához***, az ***anyanyelvi neveléséhez***, ezzel megalapozva a könyvekhez való érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.
A játék a világról szerzett benyomások cselekvéses elrendezése, ezt egészíti ki a mese, amely a szavak segítségével teszi ugyanezt.
A mindennapos mesehallgatás, a versmondás, a mondókázás, a verses szöveggel kísért játék, a bábszínház, a dramatizált mese hozzájárul a gyermekek jó közérzetéhez, érzelmi-értelmi és ***erkölcsi fejlődéséhez***. Olyan beszédhelyzet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki.

A tevékenységek célja:

- A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondat szerkesztéssel a ***biztonságos önkifejezés megalapozása.***
- Az érthető, kifejező beszéd képalkotás készségének kialakítása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az ***irodalmi érdeklődés felkeltése.***
- ***A magyar kultúra értékeinek átörökítése.***
- A gyermekek személyiségjegyeinek, a műveltségi tartalmak iránti fogékonyság képességének fejlesztése.
- A szülők nevelési szemléletének formálása.
- A társas élmények jelentsenek örömforrást, serkentsék a gyermekeket erős belső aktivitásra, vagy valóságos, játékos cselekedetre.
- A gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatainak és a lehetséges és megfelelő viselkedésformák feltárása.
- A gyermeki szorongás oldása.

Feladataink:

- A mesék, versek kiválasztása és elhelyezése az év folyamán (irodalmi anyag kiválogatása). Elsődleges ***forrásunk a magyar népmesék és gyermekmondóka gyűjtemények, meséink, verseink*** legnagyobb részét ezekből választjuk úgy, hogy minden korcsoport igényeihez igazodjon. A meseválasztáskor szükség van a tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére. Programunk ezen részében kiemelten foglalkozunk községünk két jeles személyiségének - Csanádi Imrének és Csoóri Sándornak - költészetével. Az ***óvodánkban a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek is egyaránt helye van. Választunk témát a nemzetiségi gyermekek hazájának kulturális értékeiből is.*** Fontosnak tartjuk a könyvnélküli szövegtudást. Sokat mondogatunk játszóverseket, mondókákat.
- A mesék, versek változatos irodalmi élményeket közvetítsenek. Témái legyenek gyermek közeliek, szóljanak a természetről, állatokról, játékról, családról. Legyen közöttük vidám, humoros, ringató gyors és lassú ritmusú. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi- népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

- A kiválasztott meséket, verseket sorba rendezzük: természetes rend az évszakok rendje, ehhez csoportosítunk. Az adott évszakhoz kapcsolódó verseket, meséket összegyűjtjük, és emlékezetben tartjuk. Csak így tudunk kapcsolódni a pillanatnyi helyzetekhez.
- A mese és a vers helye az óvodai élet egészében (szükséges feltételek biztosítása). A mesének, versnek egész nap helye van életünkben, amikor a gyerekeknek igényük és kedvük van hozzá. Érdeklődésük felkeltésére és fenntartására mesekönyvek, képeskönyvek, bábok, és a játéktevékenység egyéb játékeszközei rendelkezésre állnak. A gyermekek figyelmét felhívjuk a könyvek használatára, megbecsülésére. Az óvodai élet minden napján ráhangolódással, az állandó, meghitt hely segítségével, tudatos meseválasztással fokozatosan szoktatjuk rá a gyerekeket a figyelmes, csendes, közös mesehallgatásra. Altatás előtt minden nap mesélünk, énekelünk, gyakran ezeket egymásba fűzve. Ilyenkor van alkalom a hosszabb, bonyolultabb mesék előadására a kicsik terhelése nélkül.
- A játszóverseket nem kell tanítani, mert a gyerekek úgyis ráhangolódnak, ha kellő időben hallják, ha befogadó állapotban vannak. ***A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.***
- Dramatizálni a sokszor hallott, kedves meséket szoktuk. Ehhez a kellékeket főleg a gyerekekkel közösen tervezzük és készítjük el.
- Fontos feladatunknak tartjuk a szülők körében a mesélés szerepének megismertetését, tudatosítását. Ajánlunk számukra olyan mesekönyveket, irodalmi műveket, amelyeket ők is felhasználhatnak gyermekeik fejlesztéséhez.

- A gyermek legnagyobb teljesítménye az anyanyelv elsajátítása, amely a játék, a mozgás és állandó gyakorlás, próbálgatás közben zajlik. A mondókák, versek ismételgetése jó alkalom a nyelv gyakorlására, tanulására, javítására a beszédgátlás oldására. A felnőttek beszéde az óvodában utánzásra méltó, jó példa legyen a gyermekek előtt.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A mese, a vers hatása megjelenik a játékban, rajzban, beszédben, az egymásra hangolódásban.
- Várják, igénylik a mondókát, verset, mesét, örömmel, kitartóan hallgatják, szívesen mondogatják azokat, néhányat pontosan idézni is tudnak.
- Szívesen nézegetnek képeskönyvet, azt megbecsülik, vigyáznak rá.
- Tudnak történeteket kitalálni, elmondani.
- Kialakul a belső képalkotás képessége, ami az olvasás alapja.
- Tisztán, érthetően, az életkor megkívánta fejlettségi szinten beszélnek.
- Ismerik a színházi magatartás alapvető szabályait.
- Gyakoribbá válik a szülők körében gyermekeiknek való mesélés.

V.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A magyar zenei nevelésnek alapja a közös ének, amely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget. Fontos a zenei

képességfejlesztéssel párhuzamosan, hogy gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek. Tevékenységek megvalósítása során lehetőséget adunk a néptánc, népi játékok megismerésére is.
A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A tevékenységek célja:

- A ***zene iránti érdeklődés felkeltése***, befogadására való képesség megalapozása.
- ***Az éneklés megszerettetése, a közös játék örömének felfedezése.***
- ***A zenei ízlés, esztétikai fogékonyság formálása.***
- A zenei anyanyelv megalapozása.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, mozgáskultúrájának fejlesztése.
- ***A gyermekek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának fejlesztése az énekes népi játékokon és igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokon keresztül.***
- A szülőföld értékeinek átörökítése a ***népzene, a népdal, a népszokások és a népi hangszerek megismertetése*** által.

Feladataink:

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, alkalmazása a nevelés folyamatában az alábbi szempontok figyelembevételével:
  - a gyermekek által tisztán kiénekelhető hangterjedelmük legyen
  - aktuális érzelmi állapotokat fejezzenek ki
  - a hozzájuk fűződő játékszabályok áttekinthetőek legyenek
  - legyen változatos a mozgásanyaguk
  - képviseljenek különböző kultúra dalait, dalos játékait

- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal. A dalt is, hozzákapcsoljuk a tevékenységhez, környezetünk jelenségeihez. A nap folyamán bármikor nyílhat lehetőség énekes, mondókás játékokra, kinn és benn egyaránt. Fontosnak tartjuk, hogy az ***ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, gyermektánc, a zenélés, a zenehallgatás mindig örömet nyújtsanak a gyermekeknek***.
- Az óvónő örömmel vesz részt a közös éneklésben, énekes játékban, maga is szívesen végzi a tevékenységet.
- A ritmusérzék fejlesztése, éneklési készség és a harmonikus, szép mozgás alakítását a dalosjátékok játszása magukban hordozza (tiszta éneklés, dinamika és hangszín érzék). A zenei megformálásban, fejlesztésben az óvónő munkája tudatos (tudjuk melyik játékkal, dallal milyen képességeket fejleszthetünk). Kínálatunkban azt is figyelembe vesszük, hogy milyen az éppen játszó gyerekek életkora, fejlettsége.
- Az éneklésre más játékhelyzetekből is adódhat lehetőség, amelynek kihasználása szintén fejlesztő hatású

- A játékok hangulatának megteremtéséhez változatos, esztétikus, motiváló hatású eszközök biztosítása. A hangszereket (dob, cintányér, háromszög, csengő) és a gyerekekkel közösen készített ritmusjátszó eszközök játékként vannak jelen a polcokon, velük a gyerekek önállóan kezdeményezhetnek, vagy játékukhoz felhasználhatják azokat.
- Az óvónő igényes hangszerjátékával és a megfelelő zenei anyag kiválasztásával a zenei fogékonyság megalapozását végzi. A zenehallgatást is kapcsolhatjuk tevékenységekhez. Hangsúlyozzuk az éneklés és az élőzene fontosságát, de alkalmanként hallgathatunk szép felvételeket is.
- A dalanyag, mondóka, ***zenehallgatási anyag megválasztásánál*** az óvónő vegye figyelembe a nemzetiségi kisebbségi nevelés esetében a ***gyermekek hovatartozását is.***
- Néptánc, népi játékok megismerése, együtt mozgás örömének felkeltése.
- Felnőtt minta nyújtása az éneklés, zenélés terén.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek felszabadultan, örömmel játszanak dalos játékokat, önállóan is kezdeményezik azokat.
- Tisztán énekelnek, tevékenységeiket dallal, mondókával, ütőhangszerrel kísérik alkalmanként.
- Zenei képességeik – hallásuk, ritmusérzékük, - egyéni képességeikhez mérten, megfelelő alap az iskolai élet megkezdéséhez.
- Mozgásuk esztétikus, ritmust követő.
- Megkülönböztetik a zenei fogalom párokat (halk - hangos, gyors-lassú).
- Felismernek néhány hangszert, maga is képes egyszerűbb hangszerek használatára (dob, cintányér, triangulum).
- Érzékelik a ritmust és az egyenletest.
- Ismeri a helyi – óvodánkban is hagyományszerű - népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, dalos játékokat.

V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermek ábrázoló tevékenysége a vizuális nevelési lehetőségek legfontosabb eleme, az óvodai nevelés egészét áthatja.
A rajzolás, a festés, mintázás, építés, képalkotás, a kézi munka, ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. ***A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül***.
Amit rajzolunk, festünk, mintázunk, nyírunk, hajtogatunk, barkácsolunk, a játék kelléke lesz, így a tevékenység a játékból indul és oda is fordul vissza.
Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termések felhasználását. Fontos az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A tevékenységek célja:

- A manuális – ábrázoló, festő, rajzoló, mintázó - tevékenységek megszerettetése.
- A vizuális látásmód fejlesztése.
- Az igény kialakítása és lehetőségek biztosítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.
- Helyes ceruzafogás elsajátíttatása.
- Egyéni képességek fejlesztés.

Feladataink:

- Egész nap folyamán biztosítani kell a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit: megfelelő hely, idő, eszközök.
- Az óvodai alkotó, alakító tevékenység szervezésében alapvető feladatunk, hogy legyen egy jól elkülöníthető nyugodt hely, ahol a nap folyamán bárki szabad választása alapján alkotó tevékenységbe kezdhet.
- Az alkotó tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése.
- A rugalmas napirendünk bármikor lehetőséget ad a gyermekeknek ezen tevékenységekre. A szükséges eszközök elérhető helyen vannak, azok látványa már önmagában is motiváló, kipróbálásra, használatra kínálkoznak a kíváncsi gyerekeknek.
- ***Az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot, a különböző technikákat az óvodapedagógusnak a gyermek számára meg kell mutatni, és meg kell tanítani.*** A nagyobb gyermekek sok mintát adnak a kisebbeknek.
- Fontos, hogy figyelembe vegyük a gyermekek különböző fejlődési ütemét. Az elkezdett munkák befejezésére buzdítjuk őket, a nagyobbaknál ezt már el is várjuk. Elkészült munkáikat a csoportszobában, az öltözőben vagy a folyosón elhelyezett táblára tesszük ki a dekorációként.
- Meg kell ismertetni a gyermekeket az ábrázoló tevékenységgel kapcsolatos higiéniai szokásokkal (hosszú ujjú ruha feltűrése, kézmosás, védő asztalterítő).

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Gyermekeink szívesen, önként, önállóan vesznek részt a manuális tevékenységekben, sok tapasztalattal rendelkeznek, és egyéni módon jelenítik meg élményeiket.
- Örülni tudnak a „szépnek”, az egyéni és közös alkotásoknak.
- Tudnak beszélgetni az alkotásokról, kezd kialakulni a sajátos gyermeki értékítélet.
- Ismernek és tudnak használni különböző ábrázolási technikákat.
- Szem - kézmozgásuk összerendezett (finommotorika).
- Helyesen fogják és használják a ceruzát, ecsetet, ollót.
- Vonalvezetésük balról jobbra halad.
- Ismerik a különböző ábrázolási, mintázási technikákat, azokat képesek megfelelően alkalmazni.
- Ábrázolás során kitartóak, akár több óvodai napon keresztül is képesek ugyan azon témán munkálkodni.
- Tevékenységük során ügyelnek környezetük rendjére, önmaguk és munkájuk tisztaságára.

V. 5. Mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
c) szervezett mozgásos tevékenység

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
A mindennapos testmozgás a csoportszobában, vagy az udvaron is szervezhető.
Az óvodai nevelés folyamatában a ***mozgásfejlesztés*** az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magában foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását is. A spontán, a játékba – azon belül a szabad játékba – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő ***testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján***, figyelembe véve az egyéni szükségleteket, képességeket, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Törekszünk minél többet a ***szabad levegőn*** tartózkodni.

A gyermek testedző játékai a természetes mozgásokra (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás) épülnek, mert ezeket minden nehézség nélkül tudják elsajátítani.

A tevékenység célja:

- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényük kielégítése.
- Egyéni képességek kibontakoztatása és fejlesztése a mozgásélmény sokirányú megtapasztalásával.
- A szabad játékban minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgásos tevékenységet.
- A mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészség alakítása, a mozgáskultúra fejlesztése a gyakorlási lehetőségek biztosításával.
- Testi képességek, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, fejlesztése, ***társra figyelés***.
- Helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása.
- Rendszeres mozgással az egészséges életmódra nevelés kiegészítése.
- A torna és mozgásos játékok során a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy – és kismozgások kialakítása, a téri tájékozódás, „oldaliság” kialakítása.
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.
- A mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Feladataink:

- A gyermek életkorának megfelelő természetes mozgásformák fejlesztése, a szabad játékban.
- Biztonságos, változatos, a gyermekek életkorához, képességeihez igazodó eszközök és mozgásra inspiráló hely biztosítása a mozgásfejlesztéshez.
- A szabadban és a csoportszobában rendszeresen és kellemes légkörben végzett mozgás a gyermekek természetes igényévé váljék és beépüljön a szokásrendszerükbe.
- Heti rendszerességgel minden csoport számára irányított, szervezett mozgásos tevékenységre kerül sor.

- A társakhoz való alkalmazkodás közben, önuralmuk, együttműködő képességük és toleranciájuk fejlesztésére törekszünk.
- Lehetőség biztosítunk a mozgás során a különböző viselkedés minták tanulására.
- Feladatunk még az egészség megőrzése, megóvása, az egészséges életmódra nevelés.
- A mozgáskultúra fejlesztése mellett gyakoroltatjuk a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodó képességet, elősegítjük a gyermeki személyiség akarati tényezőinek alakulását.
- A testnevelés foglalkozások anyagának összeállítása, figyelembe véve a csoport és az egyéni fejlettség aktuális állapotát.

A mozgásfejlesztés formái, területei az óvodában:

- *Szervezett – irányított, közös mozgásos játékok, gyakorlatok*
- *Spontán mozgások a szabad játékban* (a gyermek spontán, természetes mozgása közben)
- *Mindennapi testnevelés*

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szívesen, bátran, kitartóan, biztonságosan, összerendezetten, harmonikusan mozognak.
- Igénylik a mindennapos mozgást.
- Állóképességük, fizikai teherbírásuk, erőnlétük életkoruknak megfelelő.
- Tudnak szabályokat elfogadni, betartani és alkotni, sikert és kudarcot megfelelően kezelni.
- Képesek megfelelően használni a mozgásfejlesztés eszközeit.
- Értik a mozgástevékenységre vonatkozó utasításokat.
- Magabiztosan alkalmazzák mozgásban is a térirányokat, téri tájékozódásuk kialakult.
- Ismerik saját testüket, testrészeiket, megnevezik azokat.
- Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációjuk, fejlett az egyensúlyérzékük.
- Egészséges versenyszellemben képesek küzdeni.

V.6. Külső világ tevékeny megismerése

Kiemelt szerepet kap pedagógiai programunkban a külső világ tevékeny megismerése. Községünk adta természeti lehetőségek, „csodák” tették ezt indokolttá. A Vértes lábánál helyezkedik el településünk, sok féle ***kirándulási, túrázási*** lehetőség áll a rendelkezésünkre. Tervezett sétáink is alkalmat adnak ***környezetünk megismertetésére, megtapasztalására,*** emellett óvodánk nagy ***udvara*** is magában rejti a természeti jelenségek megismerésének lehetőségét. Mindezeket kihasználva, óvodánk 2012-ben elnyerte a ***Madárbarát Óvoda,*** majd a ***Zöld Ovi*** címet, melyet továbbra is szeretnénk megtartani. Pedagógiai munkánk tervezése és szervezése során nem csupán a hagyományos ünnepeket, hanem a jeles napokat is figyelembe vesszük.
Nevelőtestületünk célul tűzte ki, hogy a 2018/2019 nevelési évtől intézményünk részt vesz a Boldogságóra Programban. A csoportban dolgozó pedagógusok éves tematikus terveik

összeállításánál figyelembe veszik a program adta témákat is. A program 10 egymásra épülő témából áll és fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

A közvetlen élményekre alapuló tevékenység hatására fejlődik a gyermekek érzékenysége, és megalapozódik a ***természettel együtt élni tudó és természetet védő ember szokása***. ***Környezettudatos, természetbarát*** életformára magával a mindennapi élettel tudunk nevelni. Nagyon fontos az ***óvodapedagógus mintája*** - érdeklődése, empátia készsége, színes egyénisége -, továbbá az őt körülvevő felnőttek – elsősorban a dajka – pozitív példája. Ezen folyamat eredményeként gyermekeink megszeretik környezetüket, ragaszkodnak ahhoz, lehetőségeikhez képest védik, és megfelelő ismeretekkel rendelkezve eligazodnak benne. E nevelési terület folyamatának alapritmusát, témaköreit az évszakok változása adja meg, melyet a hétköznapok, ünnepnapok, napszakok és események tagolnak.

A tevékenységek célja:

- A természet megismertetése, felfedeztetése, megszerettetése, védő, emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A gyermekek eligazodásának segítése, természeti, emberi és tárgyi környezetükben.
- Az őket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában.
- A gyermek ismerje fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri irányokat, alakuljon ítélőképessége, fejlődjön tér-, sík-, és mennyiségszemlélete.
- Logikus gondolkodás megalapozása.
- Ismerjék meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzetiségi, családi és tárgyi kultúra értékeit.
- Környezetükhöz, gyermektársaikhoz, a felnőttekhez való viszonyuk - elemi fokon - feleljen meg azoknak az erkölcsi követelményeknek, amelyeknek később felnőttként is meg kell felelniük.

Feladataink:

- ***Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességének fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.***
- Építsünk a gyermekek egyéni tapasztalataira, élményeire, megfigyeléseire, vagy mi magunk biztosítsunk olyan jellegű élményszerzést, amely lehetővé teszi **a** közeli **– *szűkebb*** -, illetve távoli – ***tágabb*** **-** környezetükben végbemenő folyamatok megláttatását, az azokban való tevékeny részvételt, megismerést.
- Az óvodapedagógus ismertesse meg a gyermekkel a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a ***helyi hagyományok*** és ***néphagyományok***, szokások, a ***családi,*** a tárgyi kultúra értékeit, tanítsa meg ezek szeretetét, védelmét.
- Figyeljünk tudatosan a természet, illetve a környezet változására.
- Témaválasztásnál vegyük figyelembe a lakóhely, a környezet sajátosságait.
- Megtanítjuk felfedezni a környezet szépségét, a természet pusztulását.
- Megismertetjük a gyermekeket a környezetvédelem alapjaival: a föld, a levegő, a víz, a tűz, növény –és állatvilág.
- Környezetbarát szokások megalapozására törekszünk (pl. vízzel, árammal, papírral való takarékoskodás, szelektív hulladékgyűjtés).
- Ismereteket nyújtunk a növények, állatok fejlődéséről, gondozásáról, gyakorlásra is lehetőséget biztosítunk.

- Sétákat szervezünk közvetlen természeti és társadalmi környezetünk megismerésére, közben megismertetjük a gyermekekkel a közlekedés elemi szabályait.
- Ügyeljünk annak biztosítására, hogy a gyermekek a környezet megismerése során matematikai ismereteiket játéktevékenységeiken keresztül szerezhessék meg, és ***azokat tevékenységeiben alkalmazzák.***
- Biztosítani kell olyan tevékenységek feltételeit és kialakulását, amely hozzásegít a matematikai képességek fejlesztéséhez (számfogalom előkészítése, megalapozása, tapasztalatszerzés a geometria körében, tájékozódás térben és síkban).

A folyamatos és alkalomszerű megfigyeléskor, a gyűjtőmunka során, a spontán szituációkban szerzett ***élményeket, tapasztalatokat*** építjük a ***közös tevékenységekbe*** úgy, hogy közben ***új ismeretek megszervezésére és a már elsajátítottak rendszerbe foglalására***, ***alkalmazására*** van lehetőség. E tevékenységekben különösen fejlődik a ***gyermekek szókincse, nyelvi kifejező - kommunikációs készsége.***
Fontos az ***élményszerűség***. Ezt segítjük elő az alkalomszerűen ***szervezett sétákkal***. ***Közös beszélgetések*** alkalmával vetjük össze tapasztalatainkat, dolgozzuk fel élményeinket.

A matematikai fogalmakkal a mindennapi életben állandóan találkoznak a gyermekek. Ezeknek a kifejezéseknek egy része a gyakori alkalmazás során beépül a beszédükbe. A matematikai tartalmú játékok kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembevételével nyújtunk lehetőséget az ismeretszerzéshez. Tudatosan figyelünk ezen lehetőségek kihasználására. A számlálgatás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megnevezése, hasonlítgatások, összegyűjtés és szétválogatás, párosítás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása ***játék közben természetes tevékenység***.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek nyitottá válnak az őket körülvevő természet és környezet iránt, ismerik az állatokat, növényeket, gondozásukat.
- Kialakulóban vannak azok az alapvető viselkedési formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Igényük a ***természetvédelem***.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Ismereteket szereznek a különféle közlekedési eszközökről.
- Ismerik az évszakok jellegzetességeit, szépségeit, időrendiségét.
- Ismerik a szükséges személyi adataikat.
- Életkoruknak megfelelően tudnak logikusan gondolkodni.
- Problémamegoldó készségük jó.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma és szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobb - bal irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, közé stb.).
- Felismerik a sorba rendezés logikáját, azt képesek jól folytatni.
- Azonosságokat, különbözőségeket képesek felismerni és megfogalmazni.
- Ismerik az alapvető mértani síkidomokat és testeket.

V.7. Munka jellegű tevékenységek

Az óvodáskorú gyermek munkája, munka jellegű tevékenysége a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutat. A munka, mint tevékenység nem csak a gyermekre gyakorol hatást, hanem azzal kölcsönhatásban környezetére is, azt formálja, átalakítja. A gyermeki munka mintája a felnőtt példamutató tevékenysége. A játékkal és a ***cselekvő tanulással*** sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munkajellegű játékos tevékenységgel személyiség fejlesztés fontos eszköze.

Munkajellegű tevékenységeink óvodánkban:

- Önkiszolgálás, naposi munka, alkalomszerű munka és megbízatások.
- Növénygondozás, állatgondozás.
- Környezet rendjének megőrzése.
- Segítségnyújtás az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek.

A tevékenységek célja:

Olyan készségek, képességek, kompetenciák, tulajdonságok kialakítása, melyekkel a gyerekek képesek saját szükségleteik kielégítésére és a közösségben adódó, együttműködést kívánó feladatok elvégzésére.

- sajátítsák el az eszközök célszerű használatát
- alakuljon ki összpontosítási képességük, munkaszervezési készségük
- alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk
- alakuljon ki felelősségérzetük, feladattudatuk

Feladataink:

- Közös tevékenységek, munka során a társas kapcsolatok, a csoportra jellemző erkölcsi szabályok, normák alakítása, a ***saját és mások elismerésére nevelés***.
- A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, szervezése és azok feltételeinek a biztosítása.
- Nyugodt, bizalmon alapuló, szeretetteljes légkör kialakítása.
- Megfelelő eszközök és azok hozzáférhetőségének biztosítása.
- Naposi munka feltételeinek megteremtése, szokásalakítás.
- Megfelelő hely és elegendő idő biztosítása a munka elvégzésére a folyamatosság érdekében.
- Differenciálás érvényesítése a feladatadáskor.
- Kerti munkák, növények, állatok gondozásának megszervezése.
- A munka értékelése legyen folyamatos, ***gyermekeknek saját magához mérten fejlesztő hatású, konkrét és reális***.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

Önkiszolgáló tevékenységek:

- A gyermekek képesek önállóan az alapvető személyes szükségleteik kielégítésére (testápolás).
- Önállóan öltözködnek
- Étkezésnél helyesen használják az evőeszközöket.

- Alkalomszerű munkák:
- Bonyolultabb feladatok elvégzésére is vállalkoznak.
- Megértik mit várnak el tőlük, és azt pontosan teljesítik.

Közösségi munkák:

- Bekapcsolódnak a közös feladatokba, ezáltal alakul társas kapcsolatuk.
- Szűkebb környezetük rendjére igényessé válnak (csoportszoba, mosdó, öltöző, óvoda udvara, környezete).
- Segítenek a kisebbeknek és a rászorulóknak.
- A naposi munkát önállóan végzik.
- A munka elvégzésére való törekvés által, kitartóak, türelmesek lesznek, fejlődik önállóságuk, céltudatosságuk, felelősségérzetük.
- A tevékenységek gyakorisága, annak hatása megerősíti a gyerekekben a munka játéktól eltérő jegyeit.
- Kialakul a munka iránti tisztelet, megbecsülés fontossága, hasznossága, a dolgozó ember iránti tisztelet.

Környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munka:

- Szívesen segítenek az udvar tisztántartásában.
- Védik és ápolják, gondozzák a növényeket, állatokat.

V.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos, és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák határozzák meg a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.
Az óvodában a tanulási folyamat tervszerű, szervezett tevékenység keretében valósul meg. Folyamatos, jelentős részében utánzásos, spontán tevékenység, ***amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.*** A tanulás nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg.
Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
Minden új ismeret akkor épül be igazán a gyermek gondolkodási sémáiba, ha nyitott és befogadó állapotban van. Olyankor, amikor szüksége van az adott ismeretre, felhasználja és alkalmazza azt. A tanulás feltétele a gyermek a cselekvő aktivitása, közvetlen tapasztalás, sok érzékszervet foglalkoztató, ***felfedezés*** lehetőségének biztosítása, ***kreativitásának erősítése.***

Célunk:

- Az óvodás gyermek **képességeinek, tapasztalatainak bővítése.**
- **A gyermekek óvodai „tanulásának" folyamata** legyen korszerű, építsen a gyermeki kíváncsiságra, örömteliséget biztosítson, használja fel a meglévő ismereteket, a gyermek aktivitását. Teremtse meg a játékba integrált cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit.

- Folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást, az irányíthatóságot.
- Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.
- A játék és a mesehallgatás összetett képességfejlesztő lehetőségeit kihasználva a gyermek sokoldalú fejlesztése egyéni adottságaitól függően, önmagához képest.

Feladataink: („a tanulás lehetséges formái az óvodában" helyzetekből erednek)

- A gyermekek játékát figyelve és követve, az ***„itt" és „most"*** adódó lehetőségekhez kapcsolódva, töltse meg „műveltségtartalommal".
- A ***„keveset, lassan és jól"*** *elve* a másik követendő szempont az ismeret átadásban.
- A gyermekek tevékenységi, megismerési vágyának kielégítése.
- Irányított megfigyeléssel változatos tapasztalatszerzés, ***felfedezés*** lehetőségének biztosítása.
- Szokások alakítása: utánzásos minta – és modellkövetéses magatartással és viselkedéssel.
- Spontán játékos helyzetek kihasználása a tapasztalatszerzésre – ***játékos, cselekvéses tanulás***
- ***Gyakorlati problémamegoldás***.
- ***Problémamegoldó készség fejlesztése*** helyzetteremtéssel.
- A ***gyermeki kérdésekre épülő ismeretátadás*** lehetőségének kihasználása.
- ***Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermekszemélyiségének kibontakozását.***
- Kiemelkedő képességű, ***tehetséges gyermekek felismerése***, fejlesztés.
- A ***részképesség*** – lemaradás, illetve egyéb tanulási zavar időbeni ***kiszűrése***, jelzés a megfelelő szakembernek és az óvodavezetőnek.
- Az óvodapedagógus teremtsen lehetőséget az irányított megfigyelésre, tapasztalatszerzésre.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén.

- A gyermekek érdeklődőek, bátran kérdeznek, kitartóak, probléma megoldására képesek.
- Rendszerezni tudják spontán szerzett tapasztalataikat, ismereteiket.
- Szívesen vesznek részt irányított játékban, megfigyelésekben, tapasztalatszerzésben.
- Értelmi képességeik, készségeik és kreativitásuk olyan szinten fejlett, hogy alkalmasak az iskolai élet megkezdésére.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják a képességüknek megfelelő tevékenységeket.
- A részképesség és tanulási zavaros gyermekek megfelelő szakemberhez kerülve speciális fejlesztést kapnak.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

VI. 1. Az óvoda személyi feltételei

Óvodásaink létszáma	80 - 108 fő között
Csoportjaink száma:	4 vegyes életkorú gyermekcsoport

Az óvoda alapvető személyi feltételei biztosítottak. Az oktatási törvényben előírt iskolai végzettséggel minden óvodapedagógus rendelkezik. Csoportonként két óvodapedagógus végzi a nevelő munkát. Az óvodapedagógusok munkáját pedagógiai asszisztens segíti.
A dajkák is szakképzettek, minden csoportban dajkai képzettséggel rendelkező nevelő munkát segítőalkalmazott dolgozik. 2017. szeptemberétől óvodatitkár segíti az intézményben folyó adminisztrációs munkák elvégzését.
A konyhai dolgozók végzettsége is az előírásoknak megfelelő: szakképzett élelmezésvezető, szakács és cukrász végzettségű dolgozó gondoskodik gyermekeink korszerű, megfelelő mennyiségű. minőségű étkeztetéséről.
Az óvónők munkarendjét nem tekintjük véglegesnek, megváltoztathatatlannak.
Variációink:

- havi váltás
- évszakonkénti váltás
- két heti váltás

Pedagógiai munkánkat segíti szükség esetén:

- ***Logopédus***, aki nem óvodánk dolgozója (utazó logopédus).

VI.1.1. Az óvónő attitűdje, stílusa

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára.
Az óvodai nevelés folyamatában törekszünk arra, hogy

- Természetes viselkedésünkkel, szeretetteljes légkörben, védelmet, biztonságot jelentsünk a gyermekek számára.
- Óvodai nevelőmunkánk során törekszünk arra, hogy személyiségünk modell, követendő, pozitív erkölcsi mintául szolgáljon a gyermek számára.
- Segítőkészség, elfogadás és tolerancia domináljon magatartásunkban. Különösen fontos a szocializációs zavarokkal küzdő gyermekek, a nemzetiségi családból jövő és a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében.
- A jó munkahelyi légkör kialakítására, hatékony munkakapcsolatra törekszünk, melyben fontosnak tartjuk egymás tiszteletét, kölcsönös megbecsülését.
- Valljuk a gyermekek nevelése tekintetében a család jogának és kötelességének prioritását.

Az óvodapedagógusokkal kapcsolatos elvárásaink: a nyitottság***, empátia, tolerancia, a kreativitás, a szakmai fejlődés igénye***. Legyen érzelmi élete gazdag, legyen barátságos, megengedő, megértő és elfogadó, együtt érző. ***Környezettudatos magatartásával is nyújtson példát a gyermekek számára. Fogadja el a különbözőséget, a másságot, erősítse az egyéni***

értékek pozitív irányú megközelítését. Óvodapedagógusaink feladatuknak tekintik, hogy lehetőséget teremtsenek a ***nemzetiséghez*** tartozó gyermekek szokásainak ***megismerésére, elfogadására.***
Szakmai ismereteit folyamatosan bővítse ***önképzéssel, szakmai továbbképzések*** keretében. Legyen ***gyermekszerető***, megfelelő pszichológiai – pedagógiai ismeretekkel bíró, megfelelő erkölcsi normákkal rendelkező személyiség.
A nevelőtestület légköre akkor megfelelő, ha jó a közérzet, nyugalom, derű tapasztalható, ha tagjai részt vesznek a döntéshozatalban, kellően informáltak, szakmai önállóságuk biztosított, ha szívesen osztják meg egymással tudásukat, tapasztalataikat, és szeretik a helyet, ahová dolgozni járnak.

VI.2. Az óvoda tárgyi feltételei

A program megvalósításához szükséges **alapvető tárgyi feltételek adottak,** amelyek **megfelelnek a mindenkor érvényben lévő - a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló EMMI rendelet – kötelező minimális eszköz - és felszerelési jegyzékben foglaltaknak.**
Biztosított az akadály-mentesítés, a logopédiai ellátáshoz szükséges eszközrendszer és helyiség az ***esélyegyenlőség megteremtéséhez.***
Megfelelő munkakörnyezetet biztosít az itt dolgozóknak, lehetőséget teremt a szülők fogadására, az óvodás gyermekek ellátására.

VI.2.1. Az óvoda épülete, elhelyezkedése

Az intézmény 4677 m^2 alapterületű telken helyezkedik el, ebből az udvar 4017 m^2, az óvoda épülete 660 m^2 (3 csoportszoba, 1 tornaszoba – átmenetileg 4-ik csoportszobaként üzemel**,** folyosók, mosdók, irodahelyiségek, öltözők, főzőkonyha).
Csoportszobák alapterülete összesen: 217 m^2, egy gyermekre 2,09 m^2 jut.

Udvara, kertje a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja.
Megfelel a gyermekek változó testméreteinek, lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Nagy, tágas az udvar, zöld területek és árnyékot adó fák biztosítják az udvaron is a gyermekek jó közérzetét, játszóhelyét. Az udvar sokféle játék és mozgástevékenységet biztosít. Ügyességet - és mozgást fejlesztő játékszereink vannak. Az eszközök elhelyezése biztonságos és minden gyermek számára hozzáférhető.

VI.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését az Ovikrétában kötelezően vezetett dokumentumok szolgálják.
Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai

csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt.
A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket az előző fejezet alapján tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltése kori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.
A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, ***párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek,*** valamint a ***gyermekek együttműködő képességét, feladattudatot fejlesztő***, növekvő időtartamú (5-35 perc) csoportos, foglalkozások tervezésével, szervezésével valósul meg.

VI.3.1. Csoportszervezés

Gyermekcsoportjainkat meséből, gyermekdalokból jól ismert nevekkel jelöltük meg. Így van:

- Süni
- Cica
- Katica
- Maci csoport.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekcsoportokat – lehetőség szerinte – ugyanaz az óvodapedagógus páros és dajka nevelje kiscsoportos kortól iskolába lépésig.

Rendszerbe foglaltuk a gyermekcsoportok kialakításának főbb elveit:

a./ a ***gyermekek csoportba kerülésének elvei:***

- megfelelő életkori arány kialakítása
- testvérkapcsolatok, nemek aránya
- nemzetiségi gyermekek megfelelő arányban csoportokba történő elosztása

b./ ***az ily módon kialakított csoportok életmód szervezésének elvei:***

- fontos mindenki önmagához képest mért értékelése, az életkor és a fejlettség nincs összhangban, sok esetben jelentős érésbeli eltérés lehetséges,
- a nagyobbak szociális vonzereje az óvodapedagógusi hatást erősíti,
- a csoport kisebb egységekre tagozódik, mely a tevékenység jellegétől függően alakul,
- a gyermekek részére minden tevékenységnek megvannak a maga szabályai, a lehetőségekkel és korlátokkal együtt,
- a játékos helyzetekben fontosak az ésszerű szabályok, szokások, a megfelelő magatartásformák, melyek fokozzák a közös játék élményét a ***szabad játéktevékenység*** megtartása mellett,
- ***a gyermekeket alkalmassá kell tenni arra, hogy befogadóak, elfogadóak legyenek a más kultúrából, környezetből érkező –nemzetiségi –gyermekekkel szemben.***

VI.3.2. Heti- és napirendünk

A ***hetirend*** nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, hanem egy-egy ***környezeti téma köré csoportosított ismeretek***, ***tapasztalatok, élmények*** feldolgozását segítő folyamatos ***tevékenységek rendszerét***.

Tevékenységi formák szervezése:

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az ***óvodapedagógus feltétlen jelenlétében*** és közreműködésével.

A program működése során ***a játékot*** vesszük kiinduló pontnak. Az óvodás gyermek számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, amely ***biztosítja*** számára a szabad játékot, a tevékenység szabad megválasztását.

A napirend igazodik a különböző ***tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint a helyi szokásokhoz, igényekhez.***

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások, tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja. A napirendünket a ***folyamatosság és a rugalmasság*** jellemzi. Fontosnak tartjuk a tevékenységek közötti ***harmonikus*** arányok kialakítása ***szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.*** Az óvodai életben a gondozási feladatoknak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, segíti a gyermekek önállóságát, építi személyes kapcsolatát a gyermekekkel és együttműködik a gondozást végző szakemberrel. Fontos a gyermekek számára a ***nyugodt pihenési idő*** biztosítása a napirendben, amely szintén fontos része az óvodai életnek.

Szeptember 1-jétől - május 31-ig terjedő időszak napirendje

Idő	Tevékenység
6,30-11,45	Párhuzamos tevékenységek: - szabad játék - folyamatos reggeli (önkiszolgálás) - játékhoz kapcsolódó tevékenységek - szervezett mozgás, mindennapos mozgásfejlesztés - a tanköteles korú gyermekek iskola-előkészítő tevékenysége,/ össz.:45 perc/ - egyéb óvónő által felkínált tevékenység - mese és kupaktanács - szabadban mozgás, séta, kirándulás, kerti munka, udvari játék, levegőzés
11,45-12,30	Öltözködés, mosdóhasználat, naposi munka, ebéd
12,30-15,00	- előkészület a pihenéshez, - pihenés előtti mese, pihenés, - egyéni alvásigényüknek megfelelően folyamatos ébredés - öltözködés, mosdóhasználat - étkezés-uzsonna (önkiszolgálás)

15,00-17,00	Párhuzamos tevékenységek: - mosdóhasználat - szabad játék - szabadon választott tevékenység - óvónő által felkínált tevékenység - folyamatos hazabocsátás

Nyári időszakban szinte csak a szabadban tartózkodunk.
Ilyenkor az udvaron biztosítjuk mindazon tevékenységek gyakorlásához szükséges feltételeket, amelyek ott megvalósíthatók. Az óvodapedagógus a nyári élet megszervezésénél is figyelembe veszi, hogy a gyermekek az évszak örömeit szabadon élvezzék, közben legyen lehetőségük változatos tevékenységekre, közvetve kompetenciáinak fejlesztésére. Ezen időben is elvárandó a gyermektől, hogy a már eddig kialakult szabályokat, szokásokat tartsa be minden tevékenységében.

Június 1-jétől - augusztus 31-ig terjedő időszak napirendje

Idő	Tevékenység
6,30-11,45	Párhuzamos tevékenységek: - játék a szabadban - folyamatos reggeli (önkiszolgálás) - játékhoz kapcsolódó tevékenységek - egyéb óvónő által felkínált tevékenység - szabadban mozgás, séta, kirándulás, kerti munka, udvari játék, levegőzés
11,45-12,00	Öltözködés, mosdóhasználat, naposi munka, ebéd
11,45-12,30	Előkészület az ebédhez, ebéd
12,30-15,00	- előkészület a pihenéshez, - pihenés előtti mese, pihenés, - egyéni alvásigényüknek megfelelően folyamatos ébredés - öltözködés, mosdóhasználat - étkezés-uzsonna (önkiszolgálás)
15,00-17,00	Párhuzamos tevékenységek: - mosdóhasználat - játék a szabadban - óvónő által felkínált tevékenység - folyamatos hazabocsátás

VI.4. A fejlődés nyomon követése

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztést, a fejlődésük nyomon követését különböző ***kötelező dokumentumok***, továbbá az óvodapedagógus által készített – nem kötelező – feljegyzések, dokumentumok szolgálják.
A dokumentumok az ovikrétában kerülnek rögzítésre, amibe a szülők is betekintést nyernek.
Kötelező dokumentum:

- óvodai felvételi- és előjegyzési napló,

- óvodai felvételi- és mulasztási napló,
- óvodai csoportnapló (saját óvodai csoportnapló, mely tartalmazza a 20/2012. EMMI rendelet által meghatározott kötelező elemeket).

A gyermekek és körülményeinek megismerésére már az óvodába történő beiratkozáskor elkezdődik, és az óvodába lépés előtt családlátogatás során folytatódik. Ekkor történik az **anamnézis** felvétele. A gyermek fejlődését **személyiséglapján rögzítjük**, és követjük az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Megfigyeléseinket folyamatosan rögzítjük, az elért fejlettségi szintet dátummal regisztráljuk. A fejlődés nyomon követését a gyermekek személyiség dossziéjában tároljuk. Amennyiben a gyermek valamely szakszolgálat által készített szakvéleménnyel is rendelkezik, úgy az a dokumentum is bekerül a dossziéba.
A gyermekek fejlettségi szintjét évente háromszor értékeljük (novemberben, februárban és májusban). A kapott eredmény tükrözi a gyermek adott időben lévő fejlettségi szintjét, továbbá segítséget nyújt a további fejlesztési feladatok meghatározásához az óvodapedagógusnak. A gyermek fejlődéséről a szülőt a törvényben meghatározottak szerint évente kétszer tájékoztatjuk a felmérések után.

VI. 5. A pedagógiai program megvalósítását segítő alapszolgáltatások

(szükség esetén)

- A gyermekek logopédiai ellátása (szakember által)
- Részképesség lemaradásának korrekciója (szakembere által)
- SNI gyermekek ellátása utazó gyógypedagógus által

VI. 6. Az óvoda kapcsolatrendszere

VI. 6. 1. Óvoda - család

A kapcsolattartás formái:

- **Óvodai beíratás,**
- Összevont- és csoport **szülői értekezletek -** alkalomszerűen,
- **Családlátogatások -** alkalomszerűen**,**
- **Fogadóóra** – esetmegbeszélések - alkalomszerűen,
- **Közös készülődések** ünnepekre, jeles napokra,
- Munkadélutánok
- Közös jótékonysági mulatság,
- Közös kirándulások,
- Közös élményszerzések.

Óvodánkban a szülők képviseletét a **Szülők Szervezete** látja el, amely a munkatervében megfogalmazottak alapján és a vezető irányításával vesz részt az óvoda életében. **Az óvodai élettel, az óvodás gyermekekkel kapcsolatos megbeszéléseikhez az intézményben helyet és megfelelő információt biztosítunk számukra a titoktartási kötelezettség megtartásával.**
Az óvoda működésének, pedagógiai munkájának minősége érdekében kérdőív segítségével mérjük a szülők elégedettségét. A mérések által visszajelzést kapunk munkánkról. A kérdőíveket kiértékeljük, a kapott eredmények alapján igyekszünk a munkánkat alakítani.

VI. 6. 2. Óvoda – iskola

Az óvoda - iskola kapcsolatának alakításában **célunk,** hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően, ***önmagukhoz képest*** úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek, és legyenek képesek az iskolai tanulmányok megkezdésére.
Valljuk, hogy a gyermekek iskolai teherbírása jobb, ha előtte teljes és igazi gyermekkora volt az óvodában, ha önálló, magabiztos, kiegyensúlyozott óvodásként léphet az iskolába. Az iskolai munkára érlelés, tanítás az első iskolai évek feladata, és nem az óvodáé.

Feladatunk:

- az óvodából az iskolába való „átmenetet" minél zökkenő mentesebbé tegyük a gyermekek számára,
- folyamatos, jó kapcsolattartásra törekszünk, melynek alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt,
- szükséges minél gyakoribb tapasztalatcsere létrejötte egymás munkájának megismerése érdekében.

VI. 6. 3. Óvoda egyéb kapcsolatai

Intézmények		Kapcsolattartás módja	Gyakoriság
Csanádi Imre ReformátusÁltalános Iskola		a közös együttműködési terv alapján	rendszeresen
Fenntartó		kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések,	alkalomszerűen, igény szerint
Egészségügyi szervezetek			
	Védőnő	kötelező szűrővizsgálat, tisztasági vizsgálat, megbeszélések, tájékoztató előadások	évente alkalomszerűen
	Fogorvos	kötelező szűrővizsgálat	évente
Szakértői Bizottság		szakmai tanácsok, együttműködés	esetenként
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat		esetmegbeszélés, közös családlátogatások	havonta
Civil szervezetek			
	Nyugdíjas Klub	anyák napi ünnepség a gyerekek részéről, kölcsönös meghívás	évente
	Zámolyért Baráti Társaság	gyermeknap	évente
	Vöröskereszt Zámoly	gyermeknap, egészségnap	évente, alkalmanként
	Zámolyi Rege Egyesület	meseidő, közös pályázat	alkalmanként
	Gyermekbarát Egyesület	a dolgozók közül többen aktív tagjai, együttműködés	esetenként
	Zámolyi Mesevár Óvoda Gyermekeiért közhasznú Alapítvány	közös programok szervezése, segítségnyújtás,	Havonta
Egyházak		hittanóra - szülők igénye és egyetértése alapján	heti egy alkalommal
Szakmai Szervezetek		Szakmai együttműködés, szervezett szakmai fórumok	esetenként

Célunk: Partnerkapcsolatok ápolása az óvoda megfelelő működésének érdekében.

Feladatunk:

- A partneri igények lehetőségeinkhez mérten történő kielégítése
- Óvodánk megismertetése az itt élő óvodások érdekében
- Közös tenni akarás a partnerekkel az óvodás gyermekekért

Elért eredményeink akkor sikeresek, ha a kapcsolatok élőek, eredményesek, amelyeket maga a megfelelő együttműködés hatékonysága, eredményessége igazol.

VI.7. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei

A közös programok, ünnepek célja lehetőséget teremteni a család és az óvoda közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, szemléletük formálására, nevelési elveink közelítésére.

VI.7.1. A gyermek életének jeles napjai

A gyermekek születésnapja: az ünneplés csoportonként zajlik, az ajándékot együtt készítjük a gyermekekkel az ünnepeltnek, viszonzásul Ő is megajándékozza a felnőtteket és társait otthonról hozott „csemegével”.

VI.7.2. Egyéb ünnepeink, jeles napok

Hosszan készülődünk rá családias hangulatban. Az igazi ünnep a családé. Az ünnepet megelőző napokban az adott képzetkörben játszunk és készülődünk.

- **Szüreti mulatság**
  Igyekezünk a gyermekekkel együtt a helyi néphagyományok ápolásával „igazi” szüreti mulatság hangulatát megidézni. Óvodánkban évek óta a faluban megrendezésre kerülő Szüreti felvonuláson mi is részt veszünk az óvodásokkal, szüreti, őszi dalokkal, mondókákkal színesítve a műsort
  Autómentes világnap
  A rendezvény célja, hogy rávegye az autóval munkába, iskolába járó embereket, hogy az utazáshoz fenntartható alternatív közlekedési módokat vegyenek igénybe. Ezen a napon kérjük a szülőket, hogy kerékpárral, vagy gyalog jöjjenek a gyerekek oviba. Majd a nap folyamán akadálypályát készítünk nekik, ahol kedvükre kipróbálhatják ügyességüket.

- **Mihály Napi Vásár**
  A népi hagyományokhoz kapcsolódóan szervezünk ezen a napon jótékonysági vásárt, melynek bevétele a csoportok programjainak megvalósításához, ill. eszközfejlesztéshez kerül felhasználásra

- **Állatok világnapja – október 4.**

  Az Állatok világnapját minden évben október 4-én, Ferenc napján ünnepeljük. Óvodánkban ezen a napon (héten) minden az állatokról szól, legyen az erdei, vadon élő, házi vagy vízi állat.

- **Márton Nap – november 11.**
  Közös Márton napi lámpás készítésére hívjuk a szülőket, nagyszülőket, testvéreket. Családias, vidám hangulatban készülnek a változó témájú lámpások. Sötétedés után

meggyújtjuk a mécseseket és a lápmások fényénél sétálunk a faluban. Erősíti az óvoda-család kapcsolatát.

- **Mikulás**
  Ez az ünnep meglepetés: az óvónők erre a napra meglepéssel készülnek a gyerekeknek. A Mikulás a csoportszobában nem jelenik meg. Fantáziálunk, képzelődünk, mesélünk róla, nagyon várjuk Az udvarról, az ablak előtt integet a gyermekeknek. Közben a gyermekek énekelnek, verselnek neki. Cipőkbe rakja észrevétlenül ajándékát**.**

- **Adventi készülődés –** közös gyertyagyújtás
  Karácsonyt megelőző négy hétben az óvoda apránként átváltozik, a meghittség és a családiasság lesz jelen. Advent vasárnapjait követő hétfői napokon egy-egy csoportban gyűlünk össze, és miután meggyújtottuk a gyertyát/gyertyákat az adventi koszorún, karácsonyi, adventi dalokat énekelünk verselünk. Ezzel próbálunk bensőséges, meghitt környezetet teremteni "kisgyerekeink" számára.

- **Karácsony**
  A karácsony a családé! A készülődés egész decemberben folyamatos: fenyő-, mézeskalács-, aranydió-, és gyertyaillatú.

- **Farsang, kiszebáb égetése**
  Változó módon, a programba illő mókás, bolondozós tevékenység. Az óvoda együtt ünnepel felnőttek, gyerekek egyaránt. Elbúcsúzunk a téltől, várjuk a föld újraéledését. Mondókkal, zajkeltő hangszerekkel, kiszebábbal.

- **Március 6. Energiatakarékossági világnap**

  Egy nap, ami a fentarthatóságra, energiatakarékosságra hívja fel a figyelmet. Megújuló energiaiformákkal ismerkedünk játékos formában.

- **Nemzeti ünnep: Március 15.**
  Mese a magyar huszárról, csatáról, katonásdit játszunk, zászló, kokárda készítés, nótázás. Az ünneplés csoportonként, programba illesztett módon történik.

- **Víz világnapja – március 22.**
  Ez a nap az óvodában arról szól, hogy a gyerekek megismerkedjenek a víz fontosságával, és megtanulják, hogyan óvják, védjék azt, és milyen módon tudnak takarékoskodni vele.

- **Húsvét**
  Falusi népszokás felelevenítése, beszélgetés róla, a hangulati előkészítésen van a hangsúly. Nagytakarítás, sütés, főzés, ajándékkészítés, tojásfestés, locsolóvers mondogatása a fiúkkal. „Tojáskereső túra” az óvoda udvarán. Locsolkodás.

- **Föld napja – április 22.**
  Óvodánkban a Föld Napja hetében minden szóba kerül, ami a Földdel kapcsolatos - növények, állatok, víz, a Föld népei, kontinensek stb. Gyakran tervezzük erre az időszakra a nagycsoportosok kirándulásait.

- **Májusfa állítása**

A természet megújhodásának szimbólumát jelenti az óvodások számára. Kivágott fenyőfa felső lombkoronáját szalagokkal díszítjük, földbe állíjuk fel a feldíszített fát. Tavaszi dalokat énekelünk, dalos játékokat játszunk. Az óvodás gyermeknapon – Pünkösdkor - „döntjük" ki.

- **Anyák napja**
  Közös készülődésre hívjuk az édesanyákat, ahol együtt készítjük el az ajándékot a nagymamáknak, mondogatjuk a verseket, énekeljük a megtanult dalokat.

- **Madarak és fák napja – május 10.**
  Ezen a héten minden a madarak körül "forog", igyekszünk minél több oldalról megtapasztaltatni, és a madarakkal kapcsolatos ismereteket megosztani a gyerekekkel. Egy gyermek – egy palánta napot hirdetünk. A gyerekekkel közösen együtt elültetjük a virágpalántákat a balkonládákba.

- **Május 20. Méhek világnapja**
  Célja, hogy megkedveltessük a gyerekekkel a mézet. Helyi méhész látogat el hozzánk az oviba, aki megismerteti a gyerekekkel a méhek életét, s bemutatja hogyan készül a méz. Ezen a napon lehetőség van mézkóstolásra is.

- **Gyermeknap**
  Közös játék, szórakozás, együtt, ahol csokorba kötve dalos játékokat játszunk, verseket, mondókákat mondogatunk. Jelképesen ez jelenti egyben a nevelési évzáró rendezvényünket. Az iskolába menő gyermekeket külön köszöntjük, ők búcsúzó verseket mondanak el, dalokat énekelnek, és ajándékot is kapnak.

VI.8. Az ellenőrzés, értékelés rendszere

VI.8.1. Az óvoda irányítási - szervezeti felépítése

VI.8.2. Az óvoda szakmai dokumentumainak kapcsolata és egymásra épülése

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja

↓

Az óvoda Pedagógiai Programja
Az Óvodai Nevelés Játékkal, Mesével program, mint módszer adaptációja

↓

Az óvoda éves pedagógiai, működési terve

↓

A gyermekcsoportok nevelési, tevékenységformákra épülő napi ajánlatai

↓

A gyermekekről szóló, fejlődésüket tükröző feljegyzések, megállapítások

VI.8.3. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

Az óvoda munkájának hatékonysága érdekében szükséges a ***pedagógiai munka ellenőrzése, folyamatos értékelése***, valamint a visszacsatolás.
Az igazgató a augusztus 30-ig, a pedagógusok minden nevelési év szeptember 30-ig rögzítik az ovikréta felületén az egyéni vállalásaikat, melyet az óvodaigazgató esetében a polgármester, a pedagógusok esetében az igazgató hagy jóvá. A teljesítést igazoló dokumentumaikat minden év június 15-ig feltöltik a felületre, s az óvodaigazgató, a helyettes és a munkaközösségvezető együttesen értékeli a pedagógus munkáját. Ennek eredményét az igazgató négyszemközti megbeszélés formájában közli a pedagógussal, majd rögzíti az eredményt az ovikrétában. Egyet nem értés esetén a pedagógus önértékelést végezhet.
Az igazgató értékelését a fenntartó testület polgármestere végzi el a felületen.
augusztus 30-ig.

Célunk:

- ellenőrzés során: - visszacsatolás a valóság, a gyakorlat és az elképzelt célok összevetése érdekében verbális, közvetlen, közvetett tapasztalatszerzés formájában,
- tények, információk feltárása,
- értékelés során: - az elért eredmények feltárása, összevetése a kitűzött célokkal,
- a munka minőségének garantálása a rendszeres ellenőrzéssel, annak értékelésével,
- a pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése.

Feladatunk:

- Folyamatos ellenőrzéseket végzünk munkánk minél hatékonyabb végrehajtása érdekében.
- Az ellenőrzéseknek, konkrétnak, objektívnek, folyamatosnak, tervszerűnek, következetesnek és demokratikusnak kell lenni.
- Az ellenőrzést minden esetben kövesse értékelés, mert ez az ellenőrzött személy munkája minősítésének egyik formája.

Területei:

- dokumentumok ellenőrzése, elemzése (úgymint: csoportnapló, felvételi és mulasztási napló, gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció, Zöld Ovi team/csoport dokumentációja, BECS dokumentációja),
- a nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése,
- pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése,
- Pedagógiai Program megvalósulásának nyomon követése, ellenőrzése.

Az óvodai pedagógiai munka belső ellenőrzése saját területén valamennyi óvodapedagógus feladata és felelőssége. A pedagógia munka belső ellenőrzésének irányítása és koordinálása az óvodaigazgató feladata. Az ***óvodavezető helyettes*** pedagógiai, szervezési és működtetési feladatait a Szervezeti és Működési Szabályzat – munkaköri leírás - rögzíti.
Fontos az objektív értékelés, amely alaposságot, körültekintést igényel. A gyakorlati munka elemzése során elsődleges szempont az önálló munka tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitív megerősítés, az elfogadott elvek számonkérése.

Szempontok az óvodapedagógus írásos dokumentumainak ellenőrzéséhez:

- naprakészség,

- pontosság, határidők betartása,
- pedagógiai tudatosság,
- azonosság az óvoda pedagógiai programjával.

Szempontok az óvodapedagógus pedagógiai gyakorlati munkájának ellenőrzéséhez:

- tervező munkája összhangban legyen az óvoda pedagógiai programjával,
- pedagógiai tudatosság, tervszerűség,
- differenciált feladat- és ismeretátadás megvalósulása,
- gyermekközpontúság,
- empátia,
- innováció.

Az ellenőrzés a tanév folyamán előre ütemezetten történik - az óvoda éves pedagógiai, működési terve tartalmazza. Év végén összegző értékelés készül. Az egész óvodát érintő folyamatokban kiemelt jelentőségű a kimenet, az iskolába lépés szorosabb ellenőrzése, értékelése.

Várható eredményeink:

- mindenki érzi, tapasztalja munkájának fontosságát
- mindenki látja munkájának értékét
- mindenki igyekszik minőségi munkát teljesíteni
- a feltárt hiányosságok egyre kevesebbek

VI.8.4. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

A pedagógiai munka tervezése, elemzése a gyermekek egyéni megfigyelései, az egyénre szabott nevelési - fejlesztési eljárások ***folyamatos írásbeli munkát igényelnek***. A gyermekcsoportok nevelési - tevékenységi programjának tervezése a gyermekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, nem megmásíthatatlan. Az igazgató a csoportlátogatások alkalmával folyamatosan **ellenőrzi és értékeli** a tervezést olyan céllal, hogy az mennyire szolgálja a pedagógiai program célját és feladatát a gyakorlati megvalósításban, a gyermek fejlesztése érdekében.
Az egyéni képességfejlesztésnek mindenhol érvényesülnie kell. Minden óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy melyik gyermeket miben, mivel kell fejleszteni ahhoz, hogy önmagához képest optimálisan fejlődjön.
Legfontosabb a gyermekek folyamatos fejlődésének megfigyelése, megismerése. Mindezeket a gyermekekről szóló, fejlődésüket tükröző feljegyzések tartalmazzák. A nevelési év közben (november, február, május) az óvodapedagógusok értékelést végeznek a gyermekek közösségi életének és egyéni fejlődésük alakulásáról. Az értékelést az ovikrétában gyermekek fejlődési felületén rögzítik, majd a szülőkkel megbeszélik a tapasztalatokat fogadóóra keretein belül.

A gyermek fejlődésének nyomon követésénél a következő alapelvek érvényesek:

- A gyermek megfigyelése folyamatosan történik, nyugodt és szeretetteljes légkörben.
- A gyermek személyiségét mindenkor tartsuk tiszteletben.
- A gyermek fejlődését mindig önmagához viszonyítva ítéljük meg.
- A fejlődés megítélése tekintetében a tolerancia, a kivárás elvét alkalmazzuk.

- A fejlődést mutató tapasztalatokat írásban is rögzítjük.

A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnézisét,
- a gyermek fejlődésének mutatóit,
- a fejlődés érdekében tett intézkedéseket,
- az elért eredményeket,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, tartalmazza: a felülvizsgálat időpontját.

A gyermek belső érése, a család és óvodai nevelés eredményeként az egészségesen fejlődő kisgyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.
Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, a lelki és a szociális érettség, amelynek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.
A gyermekek fejlettségének hiteles ismerői az óvónők és a szülők. Kivételek ez alól az átlagostól eltérő ***a beilleszkedési – tanulási – magatartási zavarokkal küzdő problémás gyermekek.*** Esetükben a megfelelő szakember közreműködése szükséges a fejlettség eléréséhez, megállapításához.

VII. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

Az óvodai gyermekvédelem magában foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus fejlesztését. Valljuk, hogy az ember – a gyermek – mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, törekszik a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére. Óvodánk pedagógusai azon munkálkodnak, hogy minden gyermek számára biztosítsák az egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelést, a meglévő hátrányok csökkentését, és nem adnak helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
A ***gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, a gyermek nevelése joga és kötelessége.*** Óvodánkban a gyermekvédelmi munka kiemelt jelentőséggel bír, egyre több a munkanélküli, nehéz szociális helyzetben élő családok száma. A társadalmi-, gazdasági viszonyok változásaival magasabb lett a mindennapi gondokkal, megélhetéssel küzdő családok száma, ezzel egyenes arányban nőtt a ***halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű családok*** száma is. Figyelembe vesszük a ***nemzetiségi hovatartozást*** is.

Gyermekvédelmi munkánk célja:

- semmiféle ***előítélet kibontakoztatásának helyet nem adunk***, ***gyermeki jogok*** érvényesítése,
- ***esélyegyenlőség biztosítása*** az eltérő szociális, más nemzetiségi környezetből érkező gyermekek számára.
- ***kiemelt figyelmet igénylő gyermekek felkutatása*** (tehetséggondozás, sajátos nevelési igényű, halmozottan hátrányos helyzetű),
- ***minden gyermek családban nevelkedhessen,*** addig amíg élete biztonságban van,

- a ***gyermek minden olyan dologban részesüljön***, ami őt megilleti,
- ***sajátos nevelési igényű*** gyermeknek szakember biztosítása,
- az ***általános prevenció, segítségnyújtás a gyermekvédelmi törvény szellemiségének és előírásainak megfelelően.***

Feladatunk:

- A ***gyermek életének és fejlődésének folyamatos nyomon követése***.
- A felmerülő ***problémák okainak megoldásához lehetőségek keresése, segítségnyújtás***.
- A gyermekek ***alapvető szükségleteinek biztosítása.***
- ***Érzelmi biztonságának*** megteremtése az őt körülvevő felnőttekhez fűződő pozitív érzelmi kötődés kialakítása.
- ***Egyéni bánásmód alkalmazása***, igazodva a gyermek egyéni szükségleteihez.
- A fejlesztés adjon lehetőséget a ***tehetségek kibontakoztatásához***, valamint a hátrányos helyzetből való ***felzárkóztatáshoz,*** az SNI és a BTM –es gyermekek ***speciális fejlesztéshez.***
- A ***nemzetiségi gyermekek*** számára is biztosítani kell a ***hagyományok ápolását, erősítését, önazonosság megőrzését.***

Évenként feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét tükrözik.
A tapasztalatszerzés lehetőségei:

- a családlátogatás,
- napi kapcsolattartás a szülővel,
- érzelmi kötődés kialakítása a gyermekkel, személyes kapcsolattartás.

Az óvodapedagógus a gyermekről és annak életkörülményeiről feljegyzést készít, és a személyiséglapon nyilvántartja a fejlődés szakaszaival együtt. A személyiségi lap vezetése a gyermek személyiségi jogainak figyelembevételével történik. A hiányosságok, problémák észlelése esetén egyéni további fejlesztési feladatokat határoz meg, tanácsokkal segíti a szülők nevelési módszereit, fejlesztési lehetőségeit. Amennyiben szükséges, szakember segítségét kéri (logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, szakorvos, pszichológus). Ha a gyermek fejlődését, életét veszélyeztetettnek látja a családban, akkor az óvoda gyermekvédelmi felelőséhez fordul. Ha erőfeszítéseik nem járnak eredménnyel, külső segítséget kell igénybe venni (orvos, védőnő, önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat), amelyet a gyermekvédelmi felelőssel együtt az óvodavezető tesz meg. Folyamatos a kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal, jól működő a jelzőrendszer az óvodavezető és a gyermekvédelmi felelős révén.

Az óvodai gyermekvédelmi megbízott feladata:

- minden nevelési év elején összegyűjti a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos, helyzetű és veszélyeztetett gyermekek személyes adatait, erről ***saját használatra*** nyilvántartást készít (csoportnaplóban is megtalálhatóak ezek az adatok),
- folyamatosan figyelemmel kíséri ezen gyermekek sorsát,
- kapcsolatot tart a gyermekek óvodapedagógusaival, a szüleivel és az óvodavezetővel,

- munkatervet készít, amely tartalmazza a kapcsolattartás formáit a csoportos óvodapedagógusokkal, a szülői munkaközösséggel, az orvossal, a védőnővel, a gyermekjóléti szolgálattal és az önkormányzattal.
- segíti az óvónők gyermekvédelmi munkáját (például a család helyzetének felméréséhez szempontsort állít össze),
- a gyermekvédelmi továbbképzéseken részt vesz, az ott hallottakról tájékoztatja a kollégáit.

Módszereink a gyermekvédelmi munkában:

- megfigyelés,
- beszélgetés a gyermekekkel, szülőkkel,
- folyamatos kapcsolattartás a Gyermekjóléti Családsegítő Szolgálat szakemberével,
- kapcsolattartás a védőnővel, orvossal.

A veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásba vételének szempontjai:

- súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, testi - lelki bántalmazás,
- erkölcstelen családi környezet, italozó szülők, bűnöző családi helyzet,
- egészségügyi okok: súlyos érzékszervi károsodás, súlyos, tartós betegség,
- jegyzői védelembe vétel.

Az évente készült gyermekvédelmi kimutatás tartalmazza:

- Óvodások számát, ebből veszélyeztetettek számát, hátrányos helyzetűek számát.
- Három vagy több gyermekes családban élők számát.
- Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek számát.
- Gyermekét egyedül nevelő szülő gyermekét.
- Veszélyeztetettség okait.

Gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek

- Az óvoda gyermekvédelmi felelőse és a csoportos óvónők.
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat képviselője.
- Háziorvos.
- Védőnő.
- Önkormányzat gyámügyi felelőse.

Egyéb speciális segítő szolgálatok neve az óvodavezetőnél megtalálhatók (Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székesfehérvári Tagintézménye, Megyei Gyámügyi hivatal, Rendőrség ifjúságvédelmi osztálya, Fiatalkorúak Ideggondozó Intézete)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- prevencióval várhatóan lényegesen csökkenni fog a hátrányos és a veszélyeztetett gyermekek száma,
- óvónők, és speciális szakemberek közreműködésével biztosított az esélyegyenlőség megteremtése, fenntartása a gyermekek fejlődésében,
- fokozott odafigyeléssel biztosított a gyermekek jogainak érvényesítése,
- szakemberek segítségével várhatón javul a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek családi életkörülménye,
- a megfigyelések során felfedezésre kerül a tehetséges gyermek képessége, lehetőség nyílik annak fejlesztésére,

- a szülők bátran fordulnak az óvodapedagógusokhoz és az óvodaigazgatóhoz gondjaikkal,
- minden rászoruló időben megkapja a segítséget,
- a gyermekvédelmi feladatok hatékonyan működnek.

VIII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A program sikerkritériumát a „Fejlődés ***jellemzői*** az óvodáskor ***végére***” címmel kiemelt programelem jelenti. A program ellenőrzésében és értékelésében az óvodaigazgató irányításával valamennyi óvónő részt vesz:

- ***A módosítást követően átfogó ellenőrző vizsgálatot törvényi változások esetén minden esetben meg kell tenni.***
- ***Nevelési évenként*** a nevelési folyamat vizsgálata a kimenet oldaláról. Mennyire sikeres az óvodának nevelő - fejlesztő munkája. Az értékelés az óvodánk partnerei részére kiadott kérdőívek alapján történik.
- Célja a hatékonyság, a minőségjavítás, az önképzés és továbbképzés tudatos tervezése. Az elemzésben, értékelésben, szükség szerint segíthet a szaktanácsadó és a szakértő.
- Célja annak feltárása, hogy megjelennek-e a gyakorlatban a nevelő - fejlesztő tartalmak, a program milyen eredményeket hozott, a nevelőtestületet, az óvoda dolgozóit milyen mértékben befolyásolta a program, mit mutatnak a ***partnerek*** visszajelzései.
- Ellenőrzést, értékelést végzünk akkor, ha azt a fenntartó önkormányzat, vagy más felettes szerv kötelezővé teszi.

Mellékletek

1. számú melléklet

Felhasznált irodalom

- Szabó László Tamás:
  A pedagógiai program technológiája
- Dr. Benedek István:
  Óvodavezetés másképpen (OKKER Oktatási Iroda, 1996.)
- Pereszkényi Éva:
  Az óvodák szakmai fejlesztése. (Bp. Budapesti Tanítóképző Főiskola 1994.)
- Nagy Jenőné:
  Óvodai programkészítés, de hogyan? (NAT -TAN sorozat, Bp. OKI 1996)
- Óvodavezetők kézikönyve (I - V. OKKER 1994 -1997)
- 1993. évi LXXIX. törvény a Közoktatásról (az 1996. évi LXII. törvénnyel egységes szerkezetbe foglalt szöveg, Művelődési Közlöny, XI. évfolyam, 25. szám. 1996.)
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (Magyar Közlöny 1996 / 71. sz.)
- Dr. Kovács György:
  A játék elmélete és pedagógiája (Tankönyvkiadó, Bp. 1990.)
- Vekerdi Tamás:
  Az óvoda és az első iskolai évek - a pszichológus szemével (Pszichológia nevelőknek sorozat Bp. Tankönyvkiadó.)
- Zilahi Józsefné:
  Óvodai nevelés játékkal mesével (Módszertani kötet. 1994.)
- Porkolábné Dr. Balogh Katalin és a Bp. IV. Aradi utcai óvoda kísérlete:
  Kudarc nélkül az iskolában.
- Zilahi Józsefné, Stöckert Károlyné, Dr. Ráczné dr. Főző Klára:
  Óvodai nevelés játékkal, mesével (Az OKI Program - és Adatbank részére Sopron, 1996)
- Zilahi Józsefné:
  Óvodai nevelés játékkal, mesével (Elmélet és módszertan. Eötvös Könyvkiadó Bp. 1996)
- Vésztői Napközi otthonos Óvoda Helyi Nevelési Programja (Négyszínvirág 1998.).
- A Zámolyi Általános Iskola helyi pedagógiai programja
- A gyermekek védelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI: évi törvény
- Zámoly Község Önkormányzatának Működési és Fejlesztési terve (2004.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény
- 2012. évi CXXIV. Törvény a nemzeti köznevelési törvény módosításáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm.rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm.rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1200363.KOR
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

2. számú melléklet

Érvényességi rendelkezés

A pedagógiai program érvényessége

Hatályba lépés: 2025. szeptember 01-jétől visszavonásig
A program érvényességi ideje: 5 év

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának és módosításának indokai:

- az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának megváltozása,
- hálózatbővítés, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- a fenntartó kezdeményezésére az általa megbízott szakember végezhet felülvizsgálatot,
- jogszabály rendelkezik a program felülvizsgálatáról.

A Program módosítása:

A módosításra javaslatot tehet

- óvodaigazgató
- Nevelőtestület bármely tagja,
- Szülők közössége,
- Fenntartó.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére

- Írásbeli előterjesztés az óvoda igazgatójának
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatalának módja, helye:

- intézmény honlapján,
- az óvodaigazgatói irodában.

3. számú melléklet

Legitimációs záradék

1.Elfogadta: dátum:

Rotterné Kőszegi Julianna

……..
Nevelőtestület képviseletében

2.Véleményezte: dátum:

……
Szülők Szervezete képviseletében

3.Jóváhagyta: dátum:

Zámoly Község Önkormányzata nevében

Polgármester…… dátum:

4. Irattári száma: ZMO/

5. Az intézmény igazgatója

Óvodaigazgató.....dátum:

Kató Erzsébet Katalin

Digitálisan aláírta: Kató Erzsébet Katalin
Dátum: 2025.06.23 14:02:49 +02'00'